

וְכֹל לְבָא, דְּבַעַי בֶּרֶג שׁ לְאַרְקָא בְּרִכָּאנוּ מֵעִילָּא לְתַתָּא,
לִיחְדָּא שֶׁמְא קְדִישָׁא. לְבַעַי בְּצַלּוֹתָא לְקִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּרֻעּוֹתָא וּבְכוֹנָה דְּלָבָא, לְבָגְדָא מִהְהֹוא בְּחַלָּא עֲמִיקָא,
בְּפָמָה דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים כָּל) מִמְעַמְקִים קְרָאתִיךְ יְיָ, דְּתַפְּנָן
עוֹמֶקָא דְּכָלָא, בְּעַמִּיקִי עַלְיאִ, דְּאִינּוֹן שִׁירּוֹתָא עַלְיאָה,
דְּאָבָא וְאִימָא מַזְדוּוגִין. אֹנוֹף הַכָּא לְבֵי לְחוּקָקִי יִשְׂרָאֵל,
מֵאָן חֹקָקִי יִשְׂרָאֵל. לֹא בְּתִיב חֹקָקִי יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא
לְחוּקָקִי. אַלְין אָבָא וְאִימָא, דְּאִינּוֹן מַחְקָקִי לְיִשְׂרָאֵל
קְדִישָׁא, דְּאֵינוֹ נְגִיד מַבִּינִיהוּ.

הַמִּתְגַּדְבִּים בְּעַם, אַלְין אִינּוֹן אָבָהוּ, דְּאַקְרָיוֹן גְּדִיבִים,
בְּפָמָה דְּאָתְ אָמֵר (תְּהִלִּים מ"ז) גְּדִיבִי עַמִּים גְּאַסְפָּו
עִם אֱלֹהִי אָבָרָהָם. כְּדִין בְּרָכוּ יְיָ, לְבָגְדָא מִנְיָה בְּרִכָּא
לְתַתָּא, וַיַּשְׁתַּכְחַזֵּן בְּרִכָּאנוּ בְּעַלְמָא כְּלָהוּ, דְּכָד הַכָּא
מִשְׁתַּכְחֵזֵן בְּרִכָּאנוּ מַלְעִילָּא כְּלָא הוּא בְּחַדּוֹתָא כְּלָא הוּא
בְּשַׁלְימָג. זְכָאָה חַוְלָקִיהָן דִּיְשָׂרָאֵל, דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מְרִיךְ עַלְיהָן בְּרִכָּאנוּ, וַצִּיתְ צְלוֹתָהָן, וַעֲלִיָּהוּ בְּתִיב,
(תְּהִלִּים ק"ב) פָּנָה אֶל תְּפִלָּת הַעֲרָעָר וְלֹא בָּזָה אֶת תְּפִלָּתָם וְגוּ.

פרק ט' ז'

(וַיְקָרָא ו') זֹאת תּוֹרַת הַעֲולָה וְגוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתָח וְאָמַר,
(תְּהִלִּים לו') צְדָקָתְךָ בְּהַרְרִי אֵל מְשֻׁפְטִיךָ תְּהֽוּם רַבָּה וְגוּ,

(פקוד רל"ח ע"ב ושם מוגה) **הִאִי קָרָא אֹקִימֵנָא לְיַהְוֵד וְאֶתְמָר,** תֵּאַזְזֵר, **הִאִי עֲזָלָה,** סְלִיקָה וְקִשְׁירָה דְכִגְסָת יִשְׂרָאֵל לְעַילָּא, **וְדִבּוֹקָה דִּילָה בְּגֹעַ עַלְמָא דָאַתִּי,** לְמַהְוֵי כֵּלָא חד, **בְּקִשְׁוָרָה חַדָּא,** בְּחִידָה. וּבְגַין דְּסָלָקָה לְעַילָּא לְעַילָּא, **פְּתִיבָה זֹאת תּוֹרָת,** רְזָא דָכָר וְנוֹקְבָא פְּחַדָּא, **תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב,** וְתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, **לְסָלָקָה בְּחַבִּיבָתָא.**

כֵּד אַתְּעַר סְטָרָא דְצָפָן, כַּמָּה דְאֹקִימֵנָא דְכִתְיב,

(שער השירים ב) **שְׁמַאלָו תְּחַת לְרָאשִׁי,** כִּדְין אֵיהי **סָלָקָה בְּחַבִּיבָתָא,** **וְאַתְּעַטָּרָא בְּיִמְינָא,** **וְאַתְּחַבְּרָא בְּאֶמְצָעִיתָא,** **וְאַתְּנַהֵּר כֵּלָא מְרוֹזָא דְקָדְשָׁה קָדְשִׁים,** **וְדָא מְגוֹדְרוֹזָא דְאָדָם,** **בְּרֻעָה דְכָהָנָא,** **וּבְצָלוֹתָא,** **וּבְשִׁירָתָא.**

וְהִא אֹקִימֵנָא דְעַולָה קָדְשָׁה קָדְשִׁים, **בְּרוֹזָא דְרוֹוח עַלְאָה,** **בְּגַין דִתְלַת רַוְחַין קִשְׁירָן כְּחַדָּא,** **רוֹחַת תְּתָאָה דְאָקָרִי רַוְחַת הַקָּדָש.** **רוֹחַת דָלָגָו בְּאֶמְצָעִיתָא,** **דְאָקָרִי רַוְחַת חַכְמָה וּבִנְגָה.** **וּכְן אָקָרִי רַוְחַת תְּתָאָה.** אָבֵל הַאִי רַוְחַת, **דְגַפֵּיק מְגוֹשׁוֹפָר,** **כְּלִילָן בְּאַשָּׁא וּמִיאָה.** **רוֹחַת עַלְאָה דְאִיהוּ סְתִים בְּחַשָּׁאי,** **דְבִיהָ קִיְמִין כָּל רַוְחַין קָדְשִׁין,** **וּכְלָא נְפִין בְּהִירַין.** **וּבְגַין כֵּד אַהֲדָרָת עַולָה רַוְחַת מִמְשָׁה.**

וְלִבְתָר מְרוֹזָא דְבָהָמָה, (דף כ"ו ע"ב) **מְסַתְּפָקִי וְאַתְזָנוֹ,** **לְאַתְקִשְׁרָא רַוְחָא אַחֲרָא,** **דְאֵיהִ גּוּ מְסָאָבוֹ,** **מְאִינָנוּ תְּרַבֵּין וּשְׁמַנוּגִין,** **כַּמָּה דְאֶתְמָר.** **וּבְגַין כֵּד עַולָה**

קדש קדשים, שאר קרבנין למעבד שלמה בעלמא כלחו, מפמה סטרין ומארי דיבגין. לא תעברא ולא תגההרא מגו רעotta לא תבטמא, אקרון קדשים קלים, בגין הלא מתעטרי לעילא לעילא בקדש הקדשים. ועל דא איבונן קדשים קלים, ונכיסו דלהון בכל אחר כמה דאווקמה, אבל עולה דאייה רוזא דקדש הקדשים, לאו אייה בשאר קרבנין, אבל עובדהא קדש. תא חזי, מה כתיב ולבש הכהן מדו בד, אלין לבושין מיחדיין לקדישה. בד ייחידי, מיחדא לקדישה. וכתיב בגדי קדש הם ורחל בימים את בשרו ולבשם. Mai טעמא דא קדש. אלא רוזא דמלחה, פדק אמר דאייה קדש קדשים, דסלקה פלא ואתעטרא בקדש הקדשים, בקשרורא חדא. ולבתר מפני ואעבר רוח מסאבא, דמסאב פלא, הלא שלטא, ולא יתקريب גו מקדש, ואת עבר מכל סטרי דקדשא, ואשתאר פלא קדש בקדישה ייחידי.

ואמר רבי שמעון, הא אתמר, (נח ס"ד) דכתיב, (טהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי'. והכי סלקא רוזא דאדם, מסתרא דאדם. בהמה, מסטרא דבהמה. ובгин פה כתיב אדם כי יקריב מכם. אדם ודאי, הכא קרבניה לעילא, לקשרא קשרא. ולבתר מן הבהמה. וכלא איהו בקרא,

אדם ובהמה. וְדֹא אֵיתָן רֹזֶא, דַאצְטַרִיךְ לְקַרְבָּנָא אֲדָם וּבְהָמָה, כַּדְקָא מַרְמַרְתָּא. פְּתָא חֹזֵי, בְּפָרָא קַוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא, הַכִּי עַבְדָּ אֲדָם וּבְהָמָה.

וְאֵי תִימָא וְהָא פָתִיב (בראשית א) וְעוֹפָה יַעֲופָה עַל הָאָרֶץ, דַהָא מַפְנֵיהוּ מַקְרָבִין קַרְבָּנָא, וְאַפְיָלוּ עוֹלָה, כִּמֵה דְכַתִיב וְאֵם מִן הַעוֹפָה עוֹלָה קַרְבָּנוּ. תָא חֹזֵי, מִפְלָא אַינְנוּ עוֹפָפִין לֹא מַקְרָבִין אַלְאָ מִן הַתּוֹרִים אוֹ בְנֵי יַוְנָה. אַלְאָ רֹזֶא דֹא, מֵה דַא תְפַשֵּׂר בְדָא, פְסִיל בְדָא. דֹא יַמִינָא, וְדֹא שְׁמָאלָא, וְכֹלָא חַד.

עוֹפָה יַעֲופָה עַל הָאָרֶץ, הָא אַוקִימָנָא דַא יַמִינָא רֹזֶא דְרַתִיכָא. וּבָהוּ תְסַתְּלָק רַוַח הַקָּדֵשׁ, לְסַלְקָא לְעַילָא. דַא יַמִינָא תְּרֵי, חַד לַיַּמִינָא, וְחַד לַשְּׁמָאלָא. עַוָּף לַיַּמִינָא, וְדֹא מִיכָאָל. יַעֲופָה לַשְּׁמָאלָא, וְדֹא גַּבְרִיאָל. דֹא לַיַּמִינָא, וְדֹא לַשְּׁמָאלָא.

וּבָגִין כֵה מַקְרָבִין תְרֵין אַלְיָין, לְסַלְקָא רַוַח קַוְדְשָׁא, וְשְׁמָאלָא מַעֲטָר וּזְיִין לַתְתָא, לְהַהְנוּ סְטָר שְׁמָאלָא. וַיַּמִינָא לַיַּמִינָא. וְאַתְקָשָׁת אַתְתָא בְבָעָלה, לְמַהְוֵי חַד. וְכֹלָא מַסְתָּלָק וּמַתְקָשָׁר פְחָדָא, לְעַילָא וְתְתָא וּקְוָדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַסְתָּלָק בְּלַחְדוֹי וְאַתְקָקָף.

וּבְסַפָּרִי קָדְמָאִי, מַסְבָּנָא לֹא יַהְיֵב חַוְלָקָא לְאַתְזָנָא, אַלְאָ לְעַילָא לְאַתְקָשָׁרָא, אַבְלָל כָּלָא לְעַילָא

וְתַתָּא כֵּל חֶד מִתְקָשֵׁר לְסִטְרִיהָ כְּדָקָא יְאֹות, וְהָא אָזְקִימְנָא.

(שמות ר' ל' ט ע"ב) רַבִּי אַלְעֹזֶר שָׁאֵיל לִרְבִּי שְׁמֻעוֹן אֲבוֹי וְאָמַר,
הָא קְשֹׁוֹרָא דְכָלָא אַתְקָשֵׁר בְּקָדְשָׁים תְּקָדְשִׁים
לְאַתְנָהָרָא, אַתְדְּבָקִוָּתָא דְרָעָוָא דְכָהָנִי לִיְוָא וְיִשְׂרָאֵל
לְעִילָּא, עַד הַיְכָן אֵינוֹ סְלָקָא.

אָמַר לֵיהּ הָא אָזְקִימְנָא, עַד אֵין סָוֶף, דְכָל קְשֹׁוֹרָא
וַיְחִידָּא וַשְּׁלִימָוּ, לְאַצְנָעָא בְּהַהְוָא צְבִיעָוּ, דְלֹא
אַתְדְּבָק, וְלֹא אַתְיִדְעָ, דְרָעָוָא דְכָל רְעָוִין בֵּיהּ. אֵין סָוֶף
לֹא קִיְמָא לְאוֹדָעָא, וְלֹא לְמַעַבְדָּסָוּפָה, וְלֹא לְמַעַבְדָּרָאָשָׁן.
(נ"א רַאשׁ בְּמַה דָּאֵין) קְדָמָה, אַפִּיק רַאשׁ וְסָוֶף,
מְאָן רַאשׁ. דָא נְקוּדָה עַלְּאָה, דָאֵיהָ רִישָׁא דְכָלָא
סְתִימָה, דְקִיְמָא גַּו מְחַשְּׁבָה. וְעַבְדִּסָּוֶף, דְאַקְרִי סָוֶף
דְּבָר, אַבְלָל לְהַתְּמָם אֵין סָוֶף.

לֹא רְעוֹתִין, לֹא בְּהֹרִין, לֹא בְּוֹצִיבִין בְּהַהְוָא אֵין סָוֶף,
כֵּל אַלְיָן בְּהֹרִין וּבְוֹצִיבִין תְּלִיָּין לְאַתְקִיְמָא בְּהָוּ,
וְלֹא קִיְמָי לְאַתְדְּבָקָא, מְאָן דִּידְעָ וְלֹא יִדְעָ, לֹא אֵיהָ
אַלְאָ רְעוּ עַלְּאָה סְתִימָה דְכָל סְתִימִין, אֵין.

וּכְדָבָר נְקוּדָה עַלְּאָה, וּעַלְמָא דָאֵתי, אַסְתָּלְקָיו, לֹא יִדְעַין
בְּרִיחָא, כִּמְאָן דָאָרָח בְּרִיחָא וְאַתְבָּסָם, וְלֹא דָא
בְּרִיחָא (ס"א נִיחָה), דָהָא כְּתִיב (וַיָּקָרָא בּוּ) וְלֹא אַרְיחָה בְּרִיחָה

ביחחכם, דהא ריח ניחח ריחא דרעותא, דכל הגי רעוטא דצלותא, ורעוטא דשירתא, ורעוטא דכהני, דכלתו רוזא דאדם, פדין כלתו אטיבידו רעוטא חדא, וההוא אקרי ניחח, רעיטה: פתרגומו. פדין פלא אתקשר ואתגהייר בחדא בדקא יאות, כמה דאתמר.

ועל דא אתיהיבת האי סטרא אחרא ביידא דכהנא, דכתיב, (דף כ"ז ע"א) צו את אהרן ואת בניו לאמר. רוזא הכא, דהא אוקימנא, לית צו אלא עובדה זרה. והכא אתיהיבת לייה לאtopicדא היה מאחשבה רעה, ולא עברא לה מגו קידשא, בהאי רעוטא דסלקא לעילא, ובhai תננא ותרביין דאתוקדן, בגין לאטיברא מן קידשא, והαι צו בראשותיהו קיימא, לאפרשה לה מן קידשא מגו האי קרבנא וαι תימא צו את בני ישראל, הבי נמי דהא בראשותיהו קיימא, (ס"א לאפרשה לה מן קידשא) כל זמנה דעבדי רעוטא דמאריהון, שלא יכול לא שלטאה עליהו. והαι קרא פלא אתיא לאחזהה רוזא דמלה, לאעטרא לה רוח טומאה, לנחתה לה לחתתא לחתתא. דא בראשותא ובצלותא בדק אמרן, ודא בעובדא פלא בדקוזי לייה. והαι קרא מוכחה עלייהו, דכתיב צו את אהרן ואת בניו לאמר. צו: דא עובדה זרה, רוח מסאבא.

(בראשית ל"ח, נ"ח, ס') **לי אמר:** **דא אתתא,** **דא קרי יראת יי'.**
כתיב הכא אמר, וכ כתיב ה там (ירמיה א) **לי אמר** **הן ישלח איש את אשתו.** ו **זה אוקמוּה.** בגין כה **כלא אתמר,**
וכנה קיימא לאתקננא כלא ברזא **דא אדם ובמה.**
זפהה חולקיהון צדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתמי,
דאינון ידע ארחי דאריתא, **ואולי בה בארכ**
קשות, **עליהו כתיב** (ישעה לח) **עליהם יחי.** **מן עליהם.** **אלין ארחי דאריתא.** **యחיים יתקיימונ,** **בעלמא דין ובעלמא דאתמי.**

טא חזי, כתיב זו **תורת העולה,** אמר רבי חייא, **האי קרא אוקימנא לייה בהאי גוונא,** (זו **תורת,** דא **בנסת ישראל.**
העולה: זה היא סלקא, ומתחטרא לעילא לעריא, לאתקשרא בדקה יאות, עד אתר **דא קדרשים.**

(דבר אחר) **זו** **תורת,** **דא בנסת ישראל.** **העולה:** **דא מחשבה רעה,** **דאיה סלקא על רועתא דבר נש לאסטהה לייה מארח קשות,** **הייה העולה,** **הייא דסלקא ואסטיאת לייה לבר נש,** **ובעי לאוקדא לה בנורא.** **בגין דלא יתייהיב לה דוכתא לאסטהה.**

ובגין כה, **על מוקדה על המזבח כל הלילה.** **מן ליליה.**
דא בנסת ישראל. **דאיה זו** **ת, בגין דאתி לדפאה לבר נש מה הוא רועתא.** **על מוקדה,** **בגין דבנתר דינור איה אתר לאוקדא לכל איבון דלא קיימי בקיומיה,**

זהה עליין לוֹן בְּהַהוָּא בְּוֹרָא דְּדִילִיק, וּמַעֲבֵרִי שׁוֹלְטִיבִיהוֹן מַעַלְמָא, וּבְגִין דָּלָא יְשֻׁלֹּוט, אַצְטְּרִיךְ עַל מַזְקָה עַל המזבח כָּל הַלִּילָה, וְאַתְפֵּפִיא וְלֹא שְׁלַטָּא.

וְעַל הָא, כִּד אַתְפֵּפִיא הָאֵי, סְלִקָּא בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דָּאֵי רֹוח קְוִידָּשָׁא, דְּסְלִקָּא וְאַתְעַטְּרָא לְעַיְלָא, דָּהָא סְלִיקָוּ דִּילָה, כִּד אַתְפֵּפִיא הָאֵי חִילָא אַחֲרָא, וְאַתְפֵּרְשָׁמְבָה. וּבְגִין כֵּךְ בְּעִינֵן בְּרוֹזָא דְּקָרְבָּנָא, לְאַפְרָשָׁא לְהָאֵסְטְּרָא, מְרוֹחָת קְוִידָּשָׁא, וְלִמְיָהָב לְהָחִילָה, בְּגִין דְּרוֹחָת קְוִידָּשָׁא תְּסַתְּלָק לְעַיְלָא.

רְעֵיָה מַהְיָמָנָא
פְּקוּדָא לְעֹשָׂות הַעוֹלָה
בְּמִשְׁפְּטָה, וְעַלְהָ
אַתְמָר זֹאת תּוֹרָת הַעוֹלָה
וְנוּ. חַמְשָׁ אֲשִׁים הָוּ נְחַתִּין
עַל קָרְבָּנָא. אַשׁ אָוֶל וְאַינְנוּ
שׁוֹתָה. אַשׁ שׁוֹתָה וְאַינְנוּ
אָוֶל. אַשׁ אָוֶל וְשׁוֹתָה. אַשׁ
אָוֶל לְחִים וִיבְשִׁים. אַשׁ
שׁאַינְנוּ אָוֶל וְאַינְנוּ שׁוֹתָה.
לְקַבְּלִيهוּ אַינְנוּ, זֹאת תּוֹרָת
הַעוֹלָה, חֶר. הִיא הַעוֹלָה עַל
מַזְקָה, ב'. עַל המזבח, ג'.
כָּל הַלִּילָה, ד'. וְאַשׁ המזבח
תוֹקֵד בּוֹ ה'.

רְבִי אֲחָא פָּתָח וְאָמַר, וְהַאֲשָׁלַט
עַל המזבח תּוֹקֵד בּוֹ
וְגוּ, וְהַאֲשָׁלַט עַל המזבח תּוֹקֵד
בּוֹ, אַמְּאי. וּבְעַר עַלְיָה הַפְּהָנָה
עַצִּים בְּבָקָר בְּבָקָר, אַמְּאי.
וּבְהָנָה אַמְּאי. וְהָא תִּבְיַנֵּן
אֲשָׁא בְּכָל אַתְרֵ דִּינָא הָא,
וּבְהָנָה מִסְטָרָא דִּימְנָה קָא
אַתְיָ, וּרְחִיקָא הוּא מִן דִּינָא,
דָּהָא בְּהָנָה לֹא אַזְדְּמָן
בְּדִינָא לְעַלְמִין, וְהָכָא הוּא
בְּעֵי לְאַזְקָדָא דִּינָא בְּעַלְמָא,
דְּכַתִּיב וּבְעַר עַלְיָה הַפְּהָנָה.

וְאַוְקָמָה מֵאַרִי מִתְגִּיתִין,
עֹלֶה בּוֹלֶה
סְלִקָּא לְגֻבָּה. וְדָא בִּינָה, ה',
ה' מְרָאוֹת דִּילָה. י', בָּת
יְחִידָה, (שְׁמוֹת כד) וּמְרָאָה
כְּבוֹד יְיָ בְּאָשׁ אֲוֹכֶלֶת. ו'
אֹורֶךְ בָּת עִנָּא, וְהִיא אָשׁ
שֹׁוֹתָה בֶּל מִין דָאָרִיָּה,
וְאֲוֹכֶלֶת בֶּל קְרַבְנִין
דְּצִלוֹתָה. וְאֲוֹכֶלֶת לְחִין
וַיְבָשִׁין, אַיִנוֹ פְּשֵׁטִי
דָאָרִיָּה דָאַינוֹ בְּעָצִים
יְבָשִׁים. וְרוֹיָה אָרִיָּה אַינוֹ
בְּעָצִים לְחִים. וְהִיא אַיְהוּ אָשׁ
אֲוֹכֶלֶת לְחִין וַיְבָשִׁין.
וְעוֹד אֲוֹכֶלֶת לְחִין, בֶּל
קְרַבְנִין דָהוּ קְרַבְנִין
בְּצִלוֹתָה, עַל מְצֹות עַשְ׈ה.
וַיְבָשִׁין, בֶּל קְרַבְנִין דָהוּ
קְרַבְנִין בְּצִלוֹתָה, עַל מְצֹות
לֹא תַעֲשֶׂה. וְהִיא אַיְהוּ,
סְקִילָה שְׁרִיפָה הָרָג וְחִנָּק,
עַל מְצֹות עַשְ׈ה, וְעַל מְצֹות
לֹא תַעֲשֶׂה, אַלְיָן אַינוֹ
קְרַבְנִיא דְשְׁבִּינָה, צִלוֹתָה,

אֲלָא הַכִּי אַוְלִיפְנָא, בֶּר נְשָׁ
דָאָתִי לְמַחְטֵי קְמִי
מֵאַרִיה, הַוָּא אַוְקִיד גְּרִמִּיה
בְּשַׁלְהּוֹבִיתָה דִּיצָר הָרָע.
וַיַּצַּר הָרָע מְסִטְרָא דְרִוּתָה (דף כ"ז
ע"ב) **מִסְאָבָא קָא אַתִּיא, וְהָא**
שְׁרִיא בִּיה רֹוח מִסְאָבָא.
וְלִזְמַנִּין אַשְׁתָּמֹדְעָן קְרַבְנִי
דָאָתִיִּין מַהָּאִ סְטָרָא, וְבָעָא
לְקָרְבָּא עַל מְדִבְחָא כְּדִמִּי
לִיה. וְלֹא אַשְׁתָּצִי, וְלֹא
אַתְּבָטֵל הַהְוָא רֹוח מִסְאָבָא,
בֵּין מְבָר נְשָׁ, וּבֵין מַהְהָוָא
סְטָרָא דָאָתִי מַגִּיה, אֲלָא
בְּאָשָׁא דְמִדְבָּחָא, דְהַהְוָא
אָשָׁא מְבָעָרָא רֹוח מִסְאָבָא,
וְזַיְגַּנִּין בִּישִׁין מַעַלְמָא,
וּכְהַנָּא בְּדָא אַתְּכֹוֹן, לְתַקְנָא
אָשָׁא דִּיבָּעָר זַיְגַּנִּין בִּישִׁין
מַעַלְמָא.
וְעַל דָּא בָּעִי, דָּלָא יַדְעָוָן

דפקודין העשה ולא תעשה.
ולקבל ה' מראות אלין,
תקינו חמש צלותי ביום
הכפורי. ולקבל בת עינה,
איןן עשרה ימי התשובה
ה' לקבל אור הדת עינה. ה'
ענויין, לקבל ה' בתורה.
פקודא בתר דא, לעשות
החתאת במשפטה.
תנאים ואמורים, אתון
דמסטרא דמדות דקודשא
בריך הוא אתיתו, דטרחתון
סגי לנאה ברתא דילוי
האייה הלהה, מאلين
קליפין, דערב רב, קושין
בישין, דלית לוז תירוץ, ולא
פרוקא, דעליהו אמר,
(קהלת א) מענת לא יובל
לתקון, וחסרונו לא יובל
להמנות, אלא אמר תיקו
בהון. וכל תיקו דאסירא
לחותא, ואיהו תיקו חסר ז' דלית ליה התקון. חסר נון, הדאייה
עלמא דאתה, דתיקו דעלמא דאלה, בנו שותוק בעלה
במחשבתך.

לייה לעלמיין, ולא יתחלש
חייב ותוקפָא דיליה,
لتברא חילא דתוקפָא
אחרא בישא מעלה מא, ועל
דא לא תכבה. וכחנה מסדר
עליה אשא בפרק בפרק,
בזמןא דשלטא סטרא
דיליה ואתער בעלה מא, בגין
לבスマא עלמא (ס"א ולבسمא דינא),
ואתפפין דיבין, ולא מתער
בעלה מא, ועל דא תנין,
אית אשא אכלא אשא.
ашא דלעילא אכלא אשא
אחרא, אשא דמדבחה
אכלא אשא אחרא, ועל
דא, אשא דא לא תכבה
עלמיין, וכחנה מסדר לייה
בכל יומא.

לחומרא, ואיהו תיקו חסר ז' דלית ליה התקון. חסר נון, הדאייה
עלמא דאתה, דתיקו דעלמא דאלה, בנו שותוק בעלה
במחשבתך.

וอาท קושין דאיינון לבושין דהלהבה, דאתמר בהזון משבצות זהב. הרא הוא דכתיב, (תהלים מה) כל בבדה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. ואיתון, פסקין לוז בכתה פסקות, ולבדת מתקני ומפרקיין לוז בכתה פרוקין.

ואין חסר שום פסק ממתרניתין, במא דאומנווה זה חסר מן המשנה, אתון מתקני לוז, והאי הוא חסרן שיוול להמנות. ואין יית טפש ויפיק שום ביש על ההוא אומנא דחתהיך לבושין, ווימא וכי אוריתא איהי חסר, וזה כתיב (תהלים יט) תורה יי' תמימה, תמימה בכל אברין הנופא, דאיינון רמ"ח פקודין. הרא הוא דכתיב, (שיר השירים ח) בלבד יפה רעיה ומוס אין בך. תמימה בלבד בלבושה, ואיך חסר מן המשנה.

אתון תימרין ליה, דזוק ותשכח חתיכה, ותשכח לה מעורבת בשאר פסקות ומשניות. דאורח אומנא למחתק לבושין בכתה חתיכות, ותלמיד דלאו איהו בקי למקשר הלהבה באליין חתיכות, מתחלפי ליה פסקות וקושין, ולא אשכח לוז פרוקא. עד דיהי אומנא, ופרק לוז כל אלין ספוקות להזון. בההוא אומנא, הלהבה דאייה ברתא, סליקת גדרם מלכאה, שלימא בכלא, בנופה בלבד בשא ובתבשיטה, ואתקאים בה (בראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם. ולומניין אית לאומנא תלמיד בקי, דיישדר ליה לתקנא לוז.

קמו בלהו ואמרו, וראי אנטה אומנא רעה מהימנא. דאתמר בה משה קיבל תורה מסיני, ומתקנן ואילך בלבד תלמידים איינון דילך, מן יהושע עד סוף כל דרין. הרא הוא דאמר ומסרה ליהושע, ויהושע לזכנים, זוקנים לנביאים, עד סוף כלתו. תלמיד בקי דילך מאן הוא דהו צוינא דאתמר, הכל יהא מונח עד שיבא אליהו.

אמֶר לוֹן, וְדֹאי הֲכִי הוּא, דָאֵיהוּ תַלְמִיד חֶבֶר, הַעֲלִיה אַתָּמָר (במדבר כה) בֶן אַהֲרֹן הַכֹּהן. בְגֻוֹנָא דָאַתָּמָר בְאַהֲרֹן (שמות ד) הוּא יְהִיה לְךָ לְפָה, (דף כ"ח ע"א) הֲכִי נָמֵי בְּרִיה, יְהִיה לְךָ לְפָה, דָאֵיהַי אָוּרִיְתָא דְבָעֵל פֶה. בְגִין דְהִיכִי דְהֻוִינָא בְקָדְמִיתָא בְבֵד פֶה וּבְבֵד לְשׁוֹן, וְהַכִּי יוֹקִים לֵי קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, בְבֵד פֶה בְאָוּרִיְתָא דְבָעֵל פֶה, וּבְבֵד לְשׁוֹן בְאָוּרִיְתָא שְׁבָכְתָב, דְלָא יִמְרוּן אֵלֵין דְלָא אַשְׁתָמְדוּעַן לֵי, אַחֲרָא אֵיהַו. וְאַלְיָהּ הוּא יְהִיה לְךָ לְפָה, יְהִי לְתַקְנָא בֶל אֵלֵין סְפִקוֹת, וּלְפַרְקָא לוֹן.

בְהַהְוָא זָמָנָא, זוֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, בְּרִתָא, דְהֽוֹת מְהֻדְקָא שְׁפָלָה בְגִלוֹתָא, סְלִיקָת עַל בֶל דְרָגֵין דְלָעִילָא, הָדָא הוּא דְבַתִּיבָב, (משל לי) רְבּוֹת בְּנוֹת עָשָׂו חִיל וְאַתְּ עַלְיתָעַל בְּלָנָה, וּסְלִיקָו דִילָה תְהָא לְאָבָא דָאֵיהוּ לִימִינָא חָסָר, דְבִיה הָרֹוצָה לְהַחְכִים יְדָרִים, מַתָּמָן חַכְמָה, ב"ח מ"ה.

אמֶר חֶד תְּנָא, בְּוֹדָאי בְגִין דָא אַתָּמָר בָה, מוֹלִיךְ לִימִין מְשָׁה בְגִין בְּלָה דִילָה, דְלָא יְהָא לְךָ שְׁלִימָו אֶלְאָבָה. דְבָר אַנְתָה תְהָא שְׁלִימָא בָה, אַפְּמָר בָה (במדבר יב) פֶה אֶל פֶה אַדְבָר בּוֹ וּמְרָאָה וְלֹא בְחִידּוֹת. בְמִרְאָה: בְגֻוֹנָא דְבָלָה דָאַתָּפְשָׁת מְלָבּוֹשָׁה, וּמְתִינְחָת עַם בְּעַלָה בְקִירּוֹב בְשָׁר, בְרַמְמָח אֲבָרִים דִילָה, וְלֹא בְסִיאָת אָבָר חֶד מָנָה. וְהַאִי אֵיהַו בְמִרְאָה רַמְמָח בְחֹשֶׁבָן. (ג"א אַתְּחַזֵּי לְה דָאַתָּמָר בְיהָה)

אמֶר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְקָדְמִיתָא אַתְּחַזֵּי לְךָ הַאִי חִיוּי, דָאַתָּמָר בָה בְמִרְאָה, דָאֵיהוּ לְךָ הַמְרָאָה הַגָּדוֹל בְסִפְנָה, הַאַדְבָר בְיהָה חִמְשָׁה זָמָנִין הַסִּפְנָה. וּבְעַן אַתְּגַלְיָא לְךָ חִיוּי דָא, בְרַמְמָח פְקִידִין, דָאַינְנוּ בְחִמְשָׁה חֻמְשִׁי תּוֹרָה. וְלֹא בְחִידּוֹת, דָאַינְנוּ לְבּוֹשִׁין דִילָה, דְבָהּוֹן חֹזֶו בֶל נְבִיאִי. דְלִית אַרְחָה לְאַתְּגַלְיָה בְלָה בְקִירּוֹב בְשָׁר, אֶלְאָ לְחַתֵּן דִילָה.

בְּהַהְוָא וּמִנָּא יְתַקֵּים בָּהָו, (בראשית ב) וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עֲרוֹמִים הָאָדָם וְאָשָׁתוֹ וְלֹא יִתְבֹּשֶׁשָׁו. בְּגֹן אָדָם וְאָשָׁתוֹ דָכְבָר אַתְּ עַבְרָה עֲרֻבּוּבִיא בִּישָׁא, עָרָב רַב, קַוְשִׁיא בִּישָׁא מַעַלְמָא, דָאַינְנוּ עַרְיוֹן דָקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא וְשְׁבִינְתִּיהָ, עַרְיוֹן דִּישָׁרָאֵל. בֶּל שְׁבָן עַרְיוֹן דִּילְךְ רְעֵיא מַהְיִמְנָא. וּמַהְלָכָה דִּילְךְ. דְבָגְינִינִיהָ צְרִיךְ לְכִסְּאָה רְזִין דָאָרְיִיתָא, בְּמַה דָאַוקְמוֹה (משליכי כה) כְּבוֹד אֱלֹהִים הַסְּטָר דָבָר, עַד דְמַתְּעַבְרִין מַעַלְמָא. וְלִית מַלְכִים אַלְאָ יִשְׂרָאֵל, בְּמַה דָאַוקְמוֹה, בֶּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מַלְכִים הָם, בְּהַהְוָא וּמִנָּא, וּכְבוֹד מַלְכִים חָקוּר דָבָר. אָמֵר רְעֵיא מַהְיִמְנָא, בְּרִיךְ אַנְתָּה לְעַתִּיק יוֹמִין, דְמַתְּפָן אַנְתָּה, בְּעַנְפָא דְאַתְּפָשָׁט מַאַילְנָא, הַכִּי נְשָׁמָתִין עַנְפָא מַגִּיה.

תְּנָאִים וְאָמָרָאִין, הָא וְדָאי עֹזֶלה וְחַטָּאת וְאַשְׁם, תְּלַת פְּקוּדִין אַיְנוֹן, תְּלַת אַבְהָנוֹן. שְׁלָמִים מַטְרוֹנִיתָא. אַבָּר, דָאִיחִי תְּשִׁלּוּמִין דָכְלָא אַבָּר, בְּגֹנוֹנָא דִיּוֹמָא קְרָמָה דְחַגָּן. (ס"א אַתְּרָא דָאִיחִי תְּשִׁלּוּמִים דָכְלָא בְּגֹנוֹנָא).

מֵ שְׁלָא חָגָג בַּיּוֹם טוֹב רָאשׁוֹן, אֵין תְּשִׁלּוּמִים לְרָאשׁוֹן, וְשָׁאָר יוֹמִין תְּשִׁלּוּמִין זֶה בֶּזֶה, וּבְהָזֶן וְחַסְרוֹן לֹא יוּכָל לְהַמְנוֹת אַבָּל מֵ שְׁלָא חָגָג יוֹם טוֹב הָרָאשׁוֹן שֶׁל חָגָג עֲלֵיהֶה אַתְּמָר (קהילת א) מִיעּוֹת לֹא יוּכָל לְתַקּוֹן וְחַסְרוֹן לֹא יוּכָל לְהַמְנוֹת. וְהָאֵי אִיהוּ חַטָּאת הַמְּעִיבָב לְעוֹזֶלה. (מאי טַעַמָּא) חַטָּא אִיהוּ דָבָר. חַטָּאת, נַזְקָבָא. וּלְזִמְנִין דָהָא אַתְּבָסָמָ חַטָּאת, וְאַתְּפָרֵשׁ מַעֲזָלה. בְּהַהְוָא שְׁעִיר, דָאַתְּמָר (במדבר טו) וּשְׁעִיר עַזְוִים אַחֲד לְחַטָּאת.

אַשְׁם תְּלוּי אָחִיד בְּתְּרוּוֹיִיהָ, בְּמַאן דָאִיחִיד לְבָאָן וּלְבָאָן, וְאִיהוּ תְּלוּי בְּאַמְצָעִיתָא. בְּגֹנוֹן, הַכָּל תְּלוּי עַד שִׁיבָא אַלְיָהָן, וַיְפִרְישָׁ לָהּ מַתְּפָן. הַכִּי אַשְׁם תְּלוּי, אִיהוּ אָחִיד בְּתְּרוּוֹיִיהָ, עַד

דִּיחָבֵין לְיהָ מֹזְגָּא דִילִיהָ, שׁוֹחֵד דִילִיהָ, וַיַּתְפְּרַשׁ מִתְפָּן, וּמִתְקָרְבֵין אֶבְרֵין רַכְלָה דָא לְדָא. דְהָכִי אֲיַהוּ אָשָׁם וְחַטָּאת, בְּסִרְכוֹת דָאַתְּידָן בְּרִיאָה, וְלֹא מְגִיחֵין לְהָ לְפִרְחָא לְסַלְקָא לְגַבְיוֹן עִילָּא, לְגַשְׁבָּא בְּרוֹחָא דְקוֹדְשָׁא.

שֶׁה אֲיַהוּ לְעוֹלָה, דְבָתִיב, (בראשית כב) וְאֵיהַ הַשָּׁה לְעוֹלָה. וְאַתָּמָר בִּיהָ (שמות יב) שֶׁהָ תָמִים זָכָר, הַךְא הַוָּא דְבָתִיב אִישׁ תָמִים. וְהָא צָרִיךְ לְמַשְׁאָל, דְהָא שֶׁה אֲיַהוּ לִימִינָא, שְׁעִיר אִידָהו לְשֶׁמֶאלָא, דְהַיִנוּ שְׁעִיר עַזְוִים אֶחָד לְחַטָּאת, וְאֵיתָ שְׁעִיר, וְאֵיתָ שְׁעִיר. שְׁעִיר אֶחָד לִיְיָ, וְשְׁעִיר אֶחָד לְעַזְוָזָל. וְהַיִנוּ דְבָתִיב, (ויקרא טז) וְנִתְןָ אֶהָרֹן עַל שְׁבִי הַשְׁעִירִים גּוֹרְלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לִיְיָ וְגּוֹרֵל אֶחָד לְעַזְוָזָל.

וּבְהַוָּא שְׁעִיר, אַתָּמָר בְּעַשּׂוֹ, (בראשית כז) אִישׁ שְׁעִיר. וְדָא כְּבָד. הַגְּנִיטָל בָּל אַיִנּוֹן שְׁמָרִים דְּדָם. (דְמַתְפָּן) שְׁחִין אַבְעֻבוּעוֹת פּוֹרְחוֹת, סְפָחוֹת, וּבָל מִינִי צָרָעָת. וְהַיִנוּ דְבָתִיב, (ויקרא טז) וְגַשְׁא הַשְׁעִיר עַלְיוֹ אֶת בָּל עַזְוֹתָם אֶל אָרֶץ גּוֹרָה. וְאַיִנּוֹן עַזְוֹת תָמָם, דְאֲיַהוּ לְבָא, וּבְדִין אַחֲרֵשׁ מְלֻעָּרָבָא בְּלַבָּא, וּבְדִין אַחֲרֵבָם, וְאֲיַהוּ כְּבָד בְּאַלְיִין חֹזְבִּין, וְלֹא קָל לְסַלְקָא לְגַבְיוֹן יַעֲקֹב אִישׁ תָמָם. חֲדוּ מְאֵרִי מִתְגִּיתִין דְמִתְבִּתְאָן, דְקָא נְחַתִּי עַם תְּנָאִין וְאַמּוֹרָאִין. קָם חָדָר מִנְיִהִוּ וְאָמָר, רַעְיָא מִהִימָּנָא, הַב לִי רְשׁוֹ לְמַשְׁאָל, בְּתַר הַזּוֹבִינָא לְמַשְׁמָעָ מְלִין יַקְרִין אַלְיִין מְפֻומָה, הַאוּרִיִּתָא דָא דְגַפְקָת מְפֻומָה (משל לי) יַקְרָה הִיא מִפְנִינִים וּבָל חַפְצִיךְ לֹא יִשּׁוּ בָהּ, וְעַל בָּל הָא הַלְּכָה הִיא וְלֹלְמֹוד אַנְיָ צָרִיךְ. הָא שְׁעִיר הַעַזְוָזָל שְׁפִיר, אָשָׁם תָלִוי בָּאָן אַתָּר אֲיַהוּ.

אָמָר לְיהָ, בְּרִיךְ אֱנֹתָ בְּרִי, שְׁפִיר קָא שְׁאָלָת. אַלְא, מָה עַמוֹּדָא דְאַמְצָעִיתָא, אֶחָד בִּיהָ יִמְנָא וְשֶׁמֶאלָא, דְאַיִנּוֹן חַסְד

ונבורה, בנוֹפָא דְאַחִיד בֵין תְּרֵין דְרוֹעֵין דְבָר נֶשׁ. אוֹ בְּנֶשֶׁר,
דְאַחִידָן בֵיהֶ תְּרֵין גְּדָפִין לְפֶרְחָא בְּהַזּוֹן. וּבְיוֹנָה, דְאַחִידָת בָּה
תְּרֵין גְּדָפִין, דְאַמְתִילָת לְאוֹרִיִיתָא, וְגְדָפִין (דף כ"ח ע"ב) דִילָה לְמִצּוֹת
עֲשָׂה, וּבְהַזּוֹן הִיא הַעֲוָלָה, וְפֶרְחָת לְעַילָא. הַכִּי פְקוּדִין דְלָא
תַּעֲשָׂה, אִינּוֹן תְּפִישׁוֹ דִילָה, בְּגַ�ן צְפָרִים הַנְּאָחָזִים בְּפָח. וּבְלָל
תְּפִשּׁוֹן דִילָה, דְמַעֲכָבֵין לְהָ לְפֶרְחָא, אַתְקָרִיאוֹ סְרָכוֹת בָּאַלְיָן
סְרָכוֹת, דְמַעֲכָבֵי לְבָנֵפי רִיאָה, לְנִשְׁבָא.

הַכִּי אֲשָׁם. דִיְשָׁרָאֵל אַחִיד בְגַנְדָפִי דְשְׁבִינְתָא, דְאִינּוֹן חִיּוֹן
דְכּוֹרְסִיָּא, דְלָא תְּהָא עֲוָלָה בְּהַזּוֹן בְזַבּוֹן דִיְשָׁרָאֵל, לְנִבְיָה
קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְמַעֲכָבֵין לְהָ, וּמַכְבִּידִין גְּדָפָה חִיָּת חִיָּת
חַטָּאת דְלַהּוֹן. וְאֲשָׁם אִימָא דְעַרְבָּהּ רַבָּ, סְרָכָא אַחִידָא
בְכּוֹרְסִיָּא, דְתַמְןָן מְטוֹרָגִיתָא, וְלֹא מְנַחַת לְהָ לְסָלָקָא מְגֻלוֹתָא.
וּבְזַבּוֹן אַחִידָן בְּהָ לְסָלָקָא, אַשְׁתָּאָרָת בָּאוּרָא, בְּגַ�ן סְרָכָא תָלָי
בָּאוּרָא. וְדָא עַמּוֹדָא דְאַמְצָעִיתָא. (דָאִיחָוָא אָוּרָא) הַכִּי אֲשָׁם תָלָי
בְצָדִיק, דָאִיחָוָא אַחִיד בֵין שְׁמִיא וְאַרְעָא.

חַטָּאת אַיִהּ יְוֹתְרָת הַכְּבָד, אַכְבִּידָת עַלְהָ בְּחַטָּאות, דְלְכָלָובִין
דְחַזְבִּין דִיְשָׁרָאֵל, בְּגַ�נוֹנָא דְכְבָד מְכָבִיד שְׁמָרִים, דְאִינּוֹן
דְמִים, עַל עַרְקִין דְלָבָא. הַכִּי אַלְיָן חַטָּאות, מְכָבִידִין עַל גְּדָפִי
דְשְׁבִינְתָא, דְאִינּוֹן פְקוּדִין דְעֲשָׂה, דְדָמִין לְבָנֵפי יוֹנָה. לֹא תַעֲשָׂה
בְּרַ אִינּוֹן מְכָבִידִין עַל עֲשָׂה, דְאִינּוֹן בְּדַחֲזִין דִיְשָׁרָאֵל מְרוֹבִין
מְזַבּוֹן, אַתְמָר בָּאוֹרִיִיתָא דָאִיחָוָא גּוֹפָא, (דְנִיאָל ח) וִתְשַׁלֵּחַ אַמְתָה
אַרְצָה, וְאִיחָי צֹוֹחָת (אַיכָה א) גַתְנָגִי יְיָ בִּירִי לֹא אָוֶל קּוֹם (עַמוֹס ח)
נְפָלָה לֹא תּוֹסִיף קּוֹם.

וּבְגַיִן דָא, תְקִינוּ תְּנָאִים וְאַמְרָאִים צְלָוָתִין בְּאַתָּר דְקָרְבָּנִין,
לְאַעֲבָרָא חַטָּאות וְאַשְׁמוֹת מִינָה. וּבְגַיִן דָא תְקִינוּ צְלָוָתָא

דשחרית, בקרבן השחר. וצלותא דמנחה, בקרבן בין העربים. וצלותא דערבית, באמוראים ופרדים דהוו מתאכלים כל הלילה. ותלת אבון דתקינו תלת צלותין, לךבל מרביבתא דאיןון קטירין בה. במא דאיקמוה, האבות הן הן המרכבתה, דאיןון פני אריה אל הימין לארבעתם וגוי. (עיב רעה מהימנא)

זהר

(ויקרא ז) **אֲשֶׁר תָּמִיד תַּוְקֹּד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבַּה.** רבי חייא פותח, (בראשית כב) **וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אֶבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הַנֶּגֶי בְּנִי וְגֽוֹ,** **וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר תִּלְתָּ זְמִינֵינוּ** דיצחק, **וַיֹּאמֶר חֶד דָּבְרָהָם,** אמר כי. אלא, ג' **לְמַעַשָּׂה בְּרָאשִׁית,** דאיון תלת דיצחק הו. **וְחֶד דָּבְרָהָם בְּרַבִּיעִי,** כתיב הפני בני דחיקא (ס"א ודיקא) הפני. וכתיב, (בראשית א) **יְהִי מְאוֹרֶת בָּרְקִיעַ הַשְׁמִים מְאוֹרֶת חָסֵר.**

וְאֵת תִּמְאָה וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר יִתְיר אִיּוֹן. אלא, איבון סתימין **הַו בְּמַחְשָׁבָה.** ואליין, אתגלוין מגו חשוכא. **וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אֶבְרָהָם,** כתיב (בראשית א) **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ וַיֹּהֵי אָור.** **וַיֹּאמֶר אָבִי,** כתיב **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ** בתוך המים **וַיֹּהֵי מְבָדֵיל בֵּין מִים לִמִּים.** **וַיֹּאמֶר הַנֶּה הָאָש,** **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוֹו הַמִּים.** **וַיֹּאמֶר הַפְנֵי,** **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאוֹרוֹת.**

רעה מהימנא

ועוד אש תמיד תוקד על המזבח וגוי. דא אוריתא, דאתמר בה (ירמיה כב) **הַלֹּא כֵּה דְּבָרִי בְּאֵשׁ נָאָם יְהִי.** לא תכבה ונדי, דעבירה

אינה מכבָה תורה. אבל עבִירה מכבָה מצוֹה, ומאן דעבֵיד עבִירה דמכָבָה מצוֹה דאייה נר, כי מכבָה נר דיליה, דאתמר בה (משליכ) נר יי' נשמת אָדָם מגופֶיה, והאי הוא בבוי, דאשׁתָא גופֶא בחשׁובָא. והבי מאן דסליק שביבֶיתא מאתרָהא, גרים לבָל העולם) בבוי וחשׁובָא לההוא אָתָר. וחשׁובָא אייה עבִירה, (משליכ) ושְׁפָחָה כי תירש גְבִירָתָה.

וסליקו דמצוֹה מסטרא דעמי הארץ, להוֹן מכבָה מצוֹה, לקיים בהוֹן, (شمואל א ב) ורשעים בחשׁך ידמו. אבל לנבי מאריב תורה, לית לייה בבייה עולמית, בהוֹן דנברין לה בכתה רזין דאורייתא, דאור ר' אתקרי. ומצוות דאורייתא דמקיימין לה רבנן, תורה אייהו לנבייהו, ליליה ווּומם לא תכָבָה עליהו, בגין דמקיימין בה (יוושע א) והגית בו יוּמם וליליה.

ועשן דסליק מפומיאתו במלוי דאורייתא, אייהו עשן המערבה, דמסדרין לה, ומעריבין לה לנבי בעלה, בנוץ (במדבר ח) בהעלותך את הנרות, דאתמר בהוֹן להעלות נר תמיד. ובעשן המערבה וען הקטורת, דאורייתא עשן דיליה, יתער מלפआ, לנבי חכמתא, דאייה במושחא, בנונא דעננא. דאתערותא דעננא מלפआ, הדא הוא דכתיב (בראשית ב) ואיד יעלה מן הארץ, ולבדת מה שקה את כל פנוי הארץ.

הבי יתער עשן, מבינה, דאייה בלפआ, דאוקמה לנבייה, הלב מבין. וסליק לנבי חכמתה, דאייה (דף כ"ט ע"א) (נ"א במושחא) במושחא. (ומאן) ומאי עשן. דעתך בא, עמודא דאמצעיתא, דעתך, לב מבין דעתך.

לבדת דנחת עשן, חכמה לנבי בינה, דאיןון דא לשׁמאלא, ודא לימינא. אייה נחת מלא מאבא ואימא, מלא יה'

לאוקרא עצים דאינון תלמידי חכמים, מסתרא דעת חיים, דאינון אברים דגופא, דתפונ ה' העצים ודי, לאוקרא לוֹן בשלחוּין דאוריתא, דאתמר ביה (ירמיה כט) הלא מה דברי באש נאם זי. בשלחוּין הניגר מצוה ברוחינו. ע"ב (קנ"ז ע"ב תנאים ואמוראים וכמו)

פקודא (שיך לדף ק"י ע"ב) להזכיר בכל יומא תמיד. ואבתראית להדרlik אש, הרא הוא דכתיב אש תמיד תוקד על המנובה לא תכבה. ואבתראית, תרומת הדשן. ואבתראית, קרבן נדר או נדרה. תנאים ואמורים, כל אלין תמיד. איינון מדות דקדושא בריך הויא, מצרכי למשהו לוֹן נייחא. ואף על גב הכל ספירן בלהו חד, מבל מקום, כל ספירה וספירה ממנא על שבתות זומניין זומניין טבין, וההיא מדה דשולטנותא דההוא זמנא, כל ספירן אהכלילו בה, ואתקראי או בלהו על שם ההיא מדה, בחסדר חסדים, בגבורות גבירות וחייב בכל מדה.

ואית השבתת מלאה, בנזון שור,دائית ליה עול. וחמור, دائית ליה משאו. בין עול מלכות שמים, בנזון תפילין. בין עול מלכות עובdot כובבים ומזרות, בפום עוזריהו, באליין זומיןאית לzon השבתת מלאה נייחא. מאן דלא אתעסב באורייתא ובפקודין,אית ליה עול מלכות עובdot כובבים ומזרות. ומאן הדעתעס באורייתא ובפקודין,אית לוֹן עול מלכות שמים, دائית ה' בתרא, מלכות שמים אהكريאת.

על מצות איה ודי, בגין דבה אהבריאו כל בריין השמייא וארעא, הרא הוא דכתיב, (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם. בה בראמ. וכבר ייתי שבת זיומ טוב, נחתת בגין הדיאו ייד"ו, על ה',دائית מלכות שמים נשמה יתירה,

וְאֵיתָו (שמות לב) חֲרוֹת עַל הַלוֹחֹת. אֲנָכִי בִּיצְיאַת מִצְרָיִם, וּפְרִישַׁת גָּדְפָּהָא עַל בְּרַתָּא, וְעַל מִשְׁרִין דִילָה, וְאֵיתָ לֹזֶן נִיחָא. וְאֵתָמָר בִּמְשִׁרִין דְסִמְאָלָל נִיחָשׁ, (דברים כח) וַיַּרְאֽוּ בְּלַעַמִּי הָאָרֶץ בַּי שְׁמֵי יְיָ נִקְרָא עַלְיָה וַיַּרְאֽוּ מִפְהָה, אֹתוֹ תְּפָלִין וְאֹתוֹ שְׁבָת, וְאֹתוֹ דִיוּמִין טְבִין, וְאֹתוֹ בְּרִית בְּלַהו שְׁקִילִין.

וְאֵיתָ אֹתוֹ דְשֵׁהָיִ, דְאֵיתָו מִטְפָּרוֹזָן עַבְרָה, וּכְמָה עַבְדִּין תְּלִין מִגְיהָ, דְמִמְנָא עַל אַלְיִין דֻעְבָּדִין פְקוּדִין עַל מִנְתָּה לְקַבֵּל פְרָס. מִטְפָּרוֹזָן וּמִשְׁרִין דִילָה מִמְנָן עַלְיָהו. בְּגִינִיְהוּ אֵתָמָר, (שמות כג) לְמַעַן יְנוּחָ שְׂוֹרֶךָ וְחַמּוֹרֶךָ וְעַבְדֶּךָ וְאַמְתָּהָ. אֲבָל אַיִנָּן דֻעְבָּדִין פְקוּדִין שְׁלָא עַל מִנְתָּה לְקַבֵּל פְרָס, אַיִנָּן בְּגִוִּי דְמַלְכָא וּמִטְפָּרָגִיתָא. וְאַיִנָּן בְּתָרִין וְתָגִין עַל רִישָׁא, דֻעְבָּדִין בְּיוֹמִין דְחֹול. בְּגִינִיְהוּ אֵתָמָר וְדָאַשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָגָא חַלָּף, וְהַזְּרָה קָרְבָּן לְגִבְיָהו יּוֹמָת. דְשְׁבָתּוֹת אַתְקָרִיאוֹ לְגִבְיָי עַבְדִּין.

וּבְגִין דָא, אָם בְּבָנִים אָם בְּעַבְדִּים. אָם בְּבָנִים, דְאֵתָמָר בְּהַזּוֹן (דברים יד) בְּנִים אַתָּתָם לְיְיָ אֱלֹהִיכֶם. אָם בְּעַבְדִּים, (וַיָּקָרָא כה) בַי לֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִּים וְלֹא שָׁאֵר אָוְמָן. אֲבָל אַיִנָּן חַיְבָּיא דְלָא מִשְׁתְּדַלֵּין בְּאֹוֹרִיתָא וּמִצּוֹת, וְלִיתְ עַלְיָהו עֹזֶל תֹּרֶה וּעוֹזֶל תְּפָלִין, וְשָׁאֵר פְקוּדִין, אַיִנָּן עַבְדִּין לְאוֹמָן דְעַלְמָא, וּמִשְׁתַּעֲבָדִין בְּהָזּוֹן (דברים ו) עַבְדִּים הַיִנּוּ לְפִרְעָה בְּמִצְרָיִם.

וְאֵגְרִי שְׁבָתּוֹת וִימִים טוֹבִים, אֵתָמָר בְּהָזּוֹן וַיֹּצְיאָנוּ יְיָ אֱלֹהִינוּ. וַיַּתְקִים בְּהָזּוֹן, (שמות כה) לְמַעַן יְנוּחָ שְׂוֹרֶךָ וְחַמּוֹרֶךָ, חַמּוֹר בְּתֹרֶה וּבְמִצּוֹת, וַיַּגְפֵשׁ בָּן אַמְתָה וּבְהַמְתָה, עַם הָאָרֶץ בְּהַמָּה אֲקָרֵי. וְלֹבֶתֶר הַיּוּלְגָרְמִיה תְּחוֹת אָדָם בְּתֹרֶה, יַתְקִים בְּיַהְיָה תְּהִלִּים לְאָדָם וּבְהַמָּה תֹּשִׁיעַ יְיָ. אָם הוּא בְּסָום דְרַכְבִּיב עַלְיָה מְאֵרִיה, וְסַבִּיל לִיה, וְלֹא מִבְעַט בְּמְאֵרִיה.

ומאי סבילו דעם הארץ לתלמיד חכם. בגין, רתלמיד חכם ביום שבת ציריך איהו, דלית ליה מדיליה, וαι עם הארץ סביל ליה במומניה, ואתנהיינ ביה בפום רעוטיה לשפטשא ליה, ולאתנגןא בפקודין כפום רעוטיה, יתקיים ביה אדם ובמה תושיע זי. יושיע ליה משוד וגוזלה, יושיע ליה מפלאך המות, דלא שליט עלייה, וישחת ליה בסכין פנום דיליה. וכל מאן דשחית בסכין פנום, נבלא איהו, דאתמר ביה לבלב תשליון אותו, דאיהו סמא"ל.

ונפש רתלמיד חכם אתקריאת שבת מלכטה, נפש יתרה בשבת. וענג דיליה נשמת חיים, ורוח שכלי. ואינון נשמה יתרה, רוח יתרה, על נשמה ורוח ונפש, לאינון עבדין, דשלטיין בגופא, דיומין החול. נשמה יתרה, נשמת כל חי, (רמב"ע) בתר בראש צדיק, דאיהו יום שבת. ובhai נשמה יתרה תהילל זיה, לאינון אבא ואימה, דעליה אתמר, (ישעה סד) עין לא ראה אלhim זולתה, בגין דאיהו מרפה להעלת העלוות, דאיהו מכופה ולא שליט עלייה עינה, בגין לא עין לא ראה. רוח יתרה, נהר דנפיק מעדן, מבין אבא ואימה. ומהלכו חמיש מאה שניין, ומתי לשתי תאה דאיהו צדיק. להשכות את הגן, דאיהי נפש יתרה, מלבות.

נשמה דשלטא ביomin החולא, על עבד זי, איהי מבסא הכבוז. במא דאוקמוד (דף כ"ט ע"ב) מארי מתניתין, בל הגשות גוזרות מתחת פפא הכבוז. ורוח דשלטא ביומי החול, על עבד זי, איהי מעבדא דמלכא מטטרו"ז, בליל שית סדרי משנה, ואיהי יש מעלות לבסא. ונפש דשליט בחול, איהי מבסא דין, סנדלפו"ז, תבלת שבעיות, במעשה לבנת הספר. אבל ברתא

דָמְלָבָא. בַּפֶּסֶח, אֵיהִ נְפָשׁ הַשְׁכְּלִית, לַיְלָ שְׁמֹרִים, מֵצָה
שְׁמֹרָה, וְרוּחַ שְׁמֹרָה לְקַבְּלִיהַ אֵיהִ יוֹם טוֹב, וְאֵיהִ יוֹם שְׁבָת,
זָכָר וְשָׁמֹר. בְּגַנְיַן דָאִיהִ אֲצִילוֹת מְטֻלָּכוֹת.

וְהַכִּי תַּלְמִידִי חַכְמִים, בְּנוֹי דָמְלָבָא וּמַטְרוֹנִיתָא, אַתְקְרִיאוֹ
שְׁבָתוֹת וִימִים טוֹבִים, וְלִיתְ לוֹן מַדְלָהּוֹן, דְלָאו אִינְנוּן בְּעַלִי
מַלְאָכָה, כַּשָּׁאָר עַבְדִּין בְּנוֹי דְחַוְלִין. אָגָרָא דְלָהּוֹן בְּעַלְמָא דֵין,
וּבְעַלְמָא דָאָתִי, לְעַנְגָּא לוֹן בְּכָל מִינִי מְאָכָל וּמִשְׁתָּה, וְלְאַוְקָרָא
לוֹן בְּלִבּוֹשִׁין שְׁפִירִין, בְּגַנְוַנָּא דְשָׁבָת, דָאַתְמָר בֵּיהַ, בְּבִדְחוֹ
בְּכִסּוֹת נְקִיהָ. בֶּל מָה דַעֲבָד בֵּר גַּשׁ לְשָׁבָתוֹת וִימִים טוֹבִים, אַית
לְמַעְבָּד לוֹן.

וּמְאָן דְמַחְלֵל שָׁבָת חַיְבָ סְקִילָה. וְהַכִּי מְאָן דְאַשְׁתְּמַשׁ בְּתִגְאָ,
חַלְאָ. וְהַכִּי הוּא הַמְשַׁתְּמַשׁ בְּמַי שְׁשׁוֹנָה הַלְּכֹות, דְמַחְלֵל
תוֹרָתְהָ. וּבָל שְׁבַן הַמְבֹזהַ לֵיהַ, בָּאִילּוּ מְבֹזהַ שָׁבָתוֹת וּמוֹעֲדוֹת.
וְאַוְקָמָוָה מְאָרִי מַתְנִיתִין, בֶּל הַמְבֹזהַ אַתְ הַמּוֹעֲדוֹת, בָּאִילּוּ בּוֹפֶר
בְּעִיקָּר.

וּבְגַנְוַנָּא בֶּל מָאַנִי בֵּית הַפְּקָדָשׁ וְאַתְקְרִיאוֹ קָדָשׁ, הַכִּי בֶּל אִינְנוּן
דְמִשְׁמְשֵׁי תַּלְמִידִי חַכְמִים, אַתְקְרִיאוֹ קָדָשׁ. וְתַלְמִידִי
דָרְבָּן דְאִינְנוּן לְקַבְּלָ אֲבָרִים דְגַוְפָא, אַתְקְרִיאוֹ קָדָשׁ קָדְשִׁים. וְרֹאָז
דְמַלָּה קָא רְמִיו בְּהּוֹן, (שְׁמוֹת כָּה) וְהַבְּדִילָה הַפְּרָכָת לְכָם בֵּין הַקָּדָשׁ
וּבֵין קָדָשׁ הַקְּרָבָהִים. וּמַטְרוֹזָן, אַתְ וּמְשִׁרְיָן דִּילָה, צְרִיבָן
לְקַרְבָּא לוֹן קְרַבְנָא קָדָם יְיָ בֶּל לִילִיאָ.

עֲשֵׂה לְקַבְּלָ עַלְיהָ עֹלָל מְלֻכּוֹת שְׁמִים, דָא קַבְּלָת יִסְוִרִין דְעֲנִיוֹת
לְתַלְמִיד חַכָּם אֵיהִ מוֹת לְגַוְפָא דְבָעִירָן. דְמַזְוַנָּא
דְאָוְרִיתָא, אֵיהִ מְזַוְנָא דְגַשְׁמָתָא וּרוֹחָא וּנְפָשָׁא שְׁבָלִים, דְאִינְנוּן
בְּהָן לְוִי וּיְשָׂרָאֵל. בְּהָן בֵּיהַ יְיָ, חַכְמָה וּדָאי. לְוִי, בֵּיהַ הַ, תְּבִונָה.

יִשְׂרָאֵל, בֵּית הַעֲתָה, וְדֹא וְ/ נְפָשַׁת יִתְּרָה, הַיְّ בְּתַרְאָה, רַמְ"ח מִצְוֹת
עַשְ׈ה וְשַׁמְ"ה לֹא תַעֲשֶׂה. וְתוֹרָה דָא אָדָם, הַדָּא הוּא דְבַתִּיב,
(בְּמִדְבָּר יְט) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם. וְדֹא בְּלִיל שֶׁמְאָמֵרְשָׁ, יוֹדֵה הַיְּא
וְאָזְהָא. הָאֵי אַיְהוּ אֲוֹרְיִיתָא מִזְוְנָא לְאָדָם, בְּדַי' אַגְּפִין דִּילִיה.
מִזְוְנָא דְבָעֵירָן, נְהָמָא וְחַמְרָא וּבְשָׁרָא, וְכָל מִינִי פִּירּוֹת, (קְהַלְתָּא)
וְהַלְעָמָת וְהַעֲשָׂה דְּאָלְהִים.

וְצִרְיךָ בֵּר נְשָׁה, לְקַרְבָּא בְּכָל לִילְיא, קַרְבָּנוּ נְפָשָׁא וְרוֹחָא וּנְשָׁמְתָא
דְבָעֵירָן, קַרְדָּם יְיִ. וַיְתַוְּדָה בְּכָמָה מִינִי וְדוֹיִין, וַיַּסְלַק לֹזָן
בְּמַחְשְׁבָתִיה, קַרְבָּנָא קַרְדָּם יְיִ. לְאַפְקָא לֹזָן בְּקַרְיָאת שְׁמָעָ, (בְּלֹב
אַחֲד) לְקַמִּי קַיְדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, וַיַּפְיקֵךְ רֹוחָה דְדַפְיָיק בְּעַרְקִין
דְלָבָא. נְפָשָׁה, יְכֻוּן בְּשְׁרָפְתָה, וּבְשְׁחִיטָה, וּבְנְחִירָתָה, דְהַוָּא
נְחִירִין בְּהַנִּיאָ, הַדָּא הוּא דְבַתִּיב וּמַלְכֵךְ אֶת רַאשׁוּ מִמּוֹל עַרְפָּו
וְלֹא יְבָדֵיל. וְהַיְנוּ חָנָק. וְתַלְתָּא מִיתּוֹת אַלְיָן, הוּא בְּמַרְחָה סְוִמְקָא,
יְרוֹקָא, אַוְכָמָא. דְאַיְנוּן בְּפָבָד בְּמַרְחָה בְּטַחְוָל, וְאַיְנוּן בְּתִלְתָּא
קְלִיְפָין דְאַגְּזָא.

וְקוֹדֶם דָא, יְתַקֵּן מִזְבֵּחָ אֲבָנִים, וַיְבּוֹנֵן לְמַעֲבָדָה סְקִילָה, מַפְרָה
חוּוָרָא, דְשְׁלָטָת בְּכָנְפִי רֵיאָה, בְּאַיְנוּן סְרָכּוֹת דְאַלְיָן
בְּעֵירָן תְּפָסִין תִּמְןָן. וְנְחִיתָת אֲשָׁא תְּבִלָּא, וַיְשַׁצֵּי לֹזָן, וַיְהִזְוֹן חַיוּן
וּבְעֵירָן וַעֲופִין דְכִיּוֹן, לְקַרְבָּא לְיִי, וּלְשְׁרִיאָ שְׁמִיה עַלְיָהוּ
בְּהַהְוָא וּמְנָא יְתַקְיִים בְּהָג, (דְבָרִים י) וְאַתָּם הַדְּבָקִים בְּיִי אֱלֹהִיכֶם
חַיִים. וַיְהִזְוֹן בְּסָפִיא דְרַכְיִב מְאֵרָה עַלְיָהוּ, הַדָּא הוּא דְבַתִּיב,
(חֲבָקָוק ג) בַּי תְּרַכֵּב עַל סּוֹסִיך מְרַבְּבוֹתִיך יְשֻׁועָה, וּבְהַהְוָא וּמְנָא
(תְּהִלִּים ל) אָדָם וּבְהָמָה תּוֹשִׁיעָ יְיִ.

וְתָא חַזְיָה אַיְהוּ שְׁקִיל לְבָל מְאֵרִי תּוֹרָה, וְהַכִּי צִרְיךָ לְמַהְוִי שְׁקִיל
גְּרָמִיה מְסֻטָּרָא דְאֲוֹרְיִיתָא, וּמְסֻטָּרָא דְאַבְרִים דְגַנְפָּא, צִרְיךָ

למְשֻׁךְ גְּרֵמִיה לְכָל עַמִּי הָאָרֶץ. בָּמָה דָאָוְקָמוּת מְאֵרִי מִתְגִּנִּיתִין, לְעוֹלָם יַרְאָה אָדָם עַצְמוֹ, בְּאָלוֹ בְּלַעַל הַעוֹלָם בְּלַו תָּלוּי בּוֹ. וַיְבּוֹין בְּנֶפֶשְׁיָה וּבְרוּחָה וּבְגִנְשָׁמִתָּה, לְמַעֲבֵד לוֹן קְרָבְנִין, עַם בְּלַבְנִין עַלְמָא. וַיַּקְוִידֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא מִצְרָפְתָּה טֹבָה לְמַעַשָּׂה. וּבְדָא אָדָם וּבְהַמָּה תּוֹשִׁיעַ יְיָ. כְּמוֹ בְּלַהֲוֹתָנִין וְאַמְוֹרָאִין לְגַבְיוֹתָה, וְאָמְרוּ בְּלַהֲוֹ בְּקַלְאָתָרָא, אַנְתָּה הוּא רְעֵיאָ מִהִימָּנָא, דָאִיתָ לְדָרְשֵׁי לְמַעֲבֵד בְּלַדָּא, דָאַנְתָּה שְׁקִילָ לְכָל יִשְׂרָאֵל, וּבְגַנִּין דָא שְׁלָחָה לְדָקְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּינִיָּהוּ. (ע"ב רועיא מהימנא)

תוספתא

(ויקרא) זאת תורה העולה. אמר רבי חייא, האי קרא אוקימנא ליה בהאי גוננא, זאת תורה: דא בנסת ישראל. העולה דא מתחשה רעה, דאייה סלקא על רעotta דבר נש, לאסתאה ליה מאירה דקשוט. היא העולה: היא דסלקא ואסתאה ליה לבר נש, בעי לאוקדא ליה (דף ל' ע"א) בנורא. בגין דלא יתהייב ליה זובחת לאסתאה, ובגין כה על הטעבה כל הלילה. מאן לילא. דא בנסת ישראל, דאייה זאת לאתרכאה בר נש מהוּא רעotta.

על מוקדָה, בגין דנהר די נור איהו אחר לאוקדא, לבל איןנו דלא קיימי בקיומיה, הָא עַלְיָן לוֹן בְּהַהְוָא נוֹרָא דְלָלִיק ומעברי שולטנייהון מעולם. בגין דלא תשלוט (ס"א אצתראך) על מוקדָה כל הלילה, ואתרכפִיא ולא שלטָא. (ע"ב Tosfeta)

כתיב (מלכים א יט) וְהַפְתֵּה יְיָ עַבְרִ וְגּוֹ וְרוּחָ גְדוּלָה וְחַזְקָה וְגּוֹ. רוּחָ גְדוּלָה דאמָרָן, וכתיב לא ברוח יי'. ואחר הרוח רעש דכתיב, (יחזקאל ג) וְתַשְׁאַגְנִי רֹוח וְאַשְׁמָעָ אֶתְרִי

קֹל רָעֵשׁ גָּדוֹל. הַרְיָה רָעֵשׁ אֲבָתְרִיהָ דָרוֹתָה. וְאַחֲרַ הַרְעֵשׁ אַשׁ, דָא הַוָּא דְכַתִּיב (דְנִיאָל ז) בְּהָרָ דִי נֹור בְּגִיד וְנַפְקָמָן קְדֻמּוּהִי וְגוֹ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר הַיִינָנוּ דְכַתִּיב, (יְחֹזָקָא ל א) וְדָמוֹת הַחַיוֹת מְرַאֵיָהָן פְּגַחְלִי אִישׁ בּוּעָרוֹת בְּמִרְאָה הַלְּפִידִים הַיָּא מִתְהַלֵּכָת בֵּין הַחַיוֹת וְנֶגֶה לְאִישׁ וּמִן הַאִישׁ יַוְצֵא בָּרָק וְאַחֲרַ הַאִישׁ קֹל דְמַמָּה דְקָה. קֹל דָא, קֹל בְּתָרָא, דָהִיא דְמַמָּה, דְלִית לָה מַלְהָ פְּרַטָּא, אֶלְאָ הַיָּא דְמַמָּה מְגַרְמָה. וּכְדָ מְתַבְּגַשְ׀י עַלה, הַיָּא אֲשַׁתְמָעַ בְּכָלָהוּ עַלְמָיִן, וּבְכָלָהוּ מְזֻדּוּעַי מְבָה. דְמַמָּה דְקָה, אַמְאִי הַיָּא דְקָה. בְּגִין (ס"א דָאִיהִי) (דָאִתְיָא) זְעִירָא מְפָלָא.

רַבִּי חַיִיא אָמַר, אִישׁ תָּמִיד תַּוְקֵד עַל הַמְזֻבָּח לֹא תַכְּבֵה, דָא אֶשׁוּ דִיְצָחָק. דְכַתִּיב, (בְּרָאשִׁית כב) הַנְּהָה הַאִשׁ וְהַעֲצִים, וְהַיִינָנוּ אִישׁ תָּמִיד, דְקִיְמָא תַדִּיר. וְהַעֲצִים, אַלְיַן עֲצִים דְאַבְרָהָם, דְכַתִּיב וּבְעָרָעַלְיהָ הַפְּהָנָעָן עֲצִים בְּבָקָר בְּבָקָר.

תְּבּוֹן, מְאָשָׁא דִיְצָחָק נְגִיד וּמְטִי לְהָאִי מְזֻבָּח, וְנַפְקִיךְ גּוֹמְרָא חַד לְסֶטֶר מְזֹרֶת, וּגּוֹמְרָא חַד לְסֶטֶר מְעָרֶב, וּגּוֹמְרָא חַד לְסֶטֶר צָפֹן, וּגּוֹמְרָא חַד לְסֶטֶר דָרוֹם, לְד' זְוּוִיִּין דְמַדְבָּחָא, וּבְהָנָא אֲסֵחָר לְה לְד' זְוּוִיִּין.

בְּמַדְבָּחָא (ס"א בְּמַזְרָח) אִית בְּבָשׂ חַד, בְּדִרגָּין יְדִיעָן. וְדִרגָּא

תתאה, מטי ובוחית לתחומה עלאה, מגו שית חד.
ובשעתא דאייפון גומריין מטו לד' זווין, חד זיקא אתער
ובוחית לההוא תחומה עלאה.

ובהויא אחר, אית חיילין דאמרי קדוש, בקהל
רב עלאה. ומטרא אחרא אמרי קדוש, בקהל
בעימotta עלאה. ומטרא אחרא, חיילין אחרבין דאמרי
קדוש. וכןן לד' זווין. שית מהא אלף רבוון חיילין בכל
זוויא אשטכח, ועליהו חד ממנא, וכלהו מתלבשי
אפודא, וקיימי לסדרא פולחנא דמדבחא לקלתאי.
באתר אחרא משתכח גלגלי ימא דנהמין, ובוחתין
בדרגין ידיען, ותמן חיילין אמריין בקהל
בעימotta, (יהוקאל ג) ברוך כבוד יי' ממקומו. וכלהו משבחי
בשירתא, ולא משבכי ביממא ובליליא, וכלהו מסדרי
שבחא בקהל בעימotta.

באתר אחרא, משתכח חיילין חיילין, קיימיין בדחילו
בזיע ברחת, כמה דאת אמר (יהוקאל א) ונגה להם
ויראה להם. (ונגה להם ויראה להם). וכלהו מסתכלי לגבי ההוא
מדבחא דלעילא.

ובשעתא דמטי אשא דיצחק על גבי מדבחא, כמה
זיקין סלקין ובחתין לכל עיבר, ומטלתהיין
מניהו, כמה תקיפין מארי דחילא, גיברין דעלמא.

וְאֶלְמָלָא דְכֹהֶנָּא קָאִים עַל מִדְבָּחָא, וּמִסְדָּר אֲעֵין, לֹא
יָכַיל עַלְמָא לְמַיקָּם קָמִיהָנוּ. מְאַלְיָן גּוֹמְרִין וּזְיִקְיָן
דְנֶפְקָיִן, מְתַלְהָטָן גְבִיהָן דְאִינְנוּ חִיוּן, בִּמְהָ דָאַת אָמָר
וְדָמוֹת הַחַיּוֹת מְרַאֵיָם כְגַחְלִי אַשׁ בּוּעָרוֹת פְמַרְאָה
הַלְּפִידִים.

מְסֻטָּרָא דִימִינָא דְאִינְנוּ חִיוּן, אַתְעַר רֹוחָא חַדָּא
מְלֻעִילָא, בְשִׁיבָה וִיתִיב בְהַהוּא אֲשָׁא,
וּמְתַלְהָטָא וּמְתַבָּסָמָא, וְלֹהִיט, וְשִׁכְיָה בְזִוּוֹא יְקִירָא,
וּנְהִיר לְכָמָה חִילִין דְקִיְמִין בְסֻטָּרָא דִימִינָא. מְסֻטָּרָא
דְשַׁמְּאַלָּא, אַתְעַר רֹוחָא אַחֲרָא תְקִיפָא, מְתַבָּר טְנָרִין,
וּבְשִׁיבָה (ס"א וִיתִיב) בְהַהוּא אֲשָׁא, וְאַתְתַּקְפָּה וְאַתְגָּבָר. כְּדִין
אַתְלַבְשָׁ מְגִיה הַהוּא רֹוחָא דְמְסֻטָּרָא דְשַׁמְּאַלָּא, וּנְהִיר (ס"א
וְלֹהִיט) לְכָמָה חִילִין דְקִיְמִין לְהַהוּא סְטָר. וּכְن לְאַרְבָּע
סְטָרִין, לְד' מְשִׁרְיִין. וּכְלֹהוּ מְתַבָּסָמָן בְשִׁעְתָּא דְכֹהֶנָּא
סְלִיק עַל מִדְבָּחָא.

אָמָר רַבִּי אָבָא תְרַיִן מִדְבָּחָא נְאִינְנוּ לְתַתָּא, וְתַרַּיִן
לְעִילָא. חַד פְנִימָה דְכַלָּא, (דף ל' ע"ב) דְמִתְקָרְבָּ בֵיהָ
קְטָרָת פְנִימָה, וְדַקָּה. קְשׁוֹרָא דְמַהְיִמְנוֹתָא, וּכֹהֶנָּא
עַלְהָה מְפָלָא, אַתְקָשָׁר (נ"א אַקְטָר) קְטוּרָתָא דָא, בְקְשׁוֹרָא
דְמַהְיִמְנוֹתָא, וְדָא אַתְקָרִי מְזֻבָּח הַזָּהָב, וּמְהָכָא אַתְקָרְטָר
וְאַתְקָשָׁר קְשָׁרָא דְמַהְיִמְנוֹתָא, בְחַד קְשָׁרָא. וְחַד מִדְבָּחָא

אחרא, ואקרוי מזבח הבחשת, וקדא הווא לבר, (רבربא עלאה) ומיכאל השר הגדול, מקריב עלייה קרבנא ביחס דקודשא בריך הווא. ולתתא, מזבח הזבח, ומזבח הבחשת, בקדא קטרת. ובקדא חלבין ואמורין.

ועל דא כתיב, (משלו כז) שמן וקטרת ישמה לב. ולא כתיב שמן וחלבין ואמורין ישמה, אף על גב דאתבسمויתא דרויגזא ודינא איבונ. אבל שמן וקטרת, חדותא דכלא איה, ולא מפטרא דרויגזא ודינא. וקדא מדברה דאייה פגימה דקטרת (ס"א דאינון פגימה דקטרת) דקהה, בדקותא דכלא, בקשרירא דמיהימנותא, אקרוי קול דממה דקהה, ו בגין דאייה מדברה פגימה, דאתקשר בקשרירא דמיהימנותא.

MDBHACH אחרא, אקרוי מזבח החצון. ופגימה אקרוי מזבח יי'. אחרא, אקרוי מזבח הבחשת, כמה דאת אמר (מלכים א, ח) מזבח הבחשת אשר לפני יי' קטן מהכיל וגוו. רבבי יוסי אמר מהכא, (דברים לג) וכליל על מזבחך, תורי. וכתיב על מזבחותך לרצון.

רבי אבא (אחא) אמר, כתיב (שמות יז) ויבן משה מזבח וגוו, לקלבל ההוא פגימה בנה הא, ועל דא אתקרי יי' נפי. מהו נפי. דרשيم רשים דאת קיימה קדיישא. דבשעתא דעמלק אתה לא עברא הא רשים קדיישא

מגיהו דישראל, האי מזבח קיימא לךליות נוקמא
ההוא נוקמא דעת קיימא, ועל דא אתקרוי (ויקרא בו) חרב
נוקמת נוקם ברית. ודא אתקנת להו לישראל רשיימה
קדישא. ומשה בנה לך לקל האי מזבח, וקרוי ליה יי' נפי.
ודא הוא מזבח פנימי, (מלכים א, יט) קול דממה דקה.

ועל דא אש תמיד תוקד על המזבח וגוו', אש דאשתח
תדרא. ומאי איהו. אשא דיצחק. וכדין, שמא דא,
אדנ'. וכד יסדר עליה כהנא איבון עין, אtabスマ
בשםא, וקריגנו לה בשמא דרhamyi, יי', וקריגנו לה בשמא
דא. ולזמנין קיימה בגונא דא, ולזמנין קיימה בגונא
דא. רבינו שמעון אמר, תרי הו, ופנימה קיימה על
ההוא דלבר, ומנה אthon, ואתקשרה דא בדא.

(ויקרא ו) זה קרבן אהרון. רבבי חזקיה פתח, (תהלים כמה) צדיק
יי' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו. צדיק יי' בכל
דרך, הא תגינן, כמה אית לו לבני בשא לאסתכלא
ביקרא דמאריהון, ולא יסטו מארחיהו לבר. דהא בכל
יום ויום דינה תלוי בעלה, בגין דעלמא על דינה
אתברי וקיימה.

ועל דא, בעי בר נש לאסתمرا מחוובי, דלא ידע זמנה
דקינה שריא עלו. יתרוב בביתה, דינה שריא
עלו. נפק מביתיה לבר, דינה שריא עלו. ולא ידע אי

יתוב לביתה איז לאו. נפיק לארכא, על אחת כמה וכמה, דהא פדין דינא בפקא קמיה, הדא הוा דכתיב, (תהלים פה) צדק לפניו יהליך. בגין כה, בעי לאקדמא ולמבע רחמי קמי מלכא, בגין הישותויב מן דינא, בשעתא דשרא בעלמא. דהא כל יומא ויום שראי דינא בעלמא, הדא הוा דכתיב, (תהלים ז) ואל זועם בכל יום.

השתא אית למיר, הא תנינן, ואתערו חבריא, אל בכל אחר חסד הווא, כמה דאת אמר (דברים י) האל הגדל, ודא בהירוי דחכמה עלהה, ואת (קיט ע"ב) אמרת ואל זועם בכל يوم, שביק קרא כל אלין שמן, ואחד בהאי, אי הבי לא קיימי מיל. ועוד, דכתיב, (עשה ט) אל גבור, או נוקים לייה דינא, או נוקים לייה רחמי. אלא הבי שמענא, חיביא מהפבי רחמי לדינא. דלית לך בכל איפון כתריין עלאין דמלכא קדיישא, שלא כלילן רחמי בדינא, ודינא ברחמי. ותהייביא, מהפבי רחמי לדינא.

אמר לייה רבבי יהודה, שפיר בההוא דכתיב אל גבור, אלא אל זועם בכל يوم מהו, הדא בכל יומא ויום קיימא בדינא, בין דבגוי עלמא זפאיין, בין שלא זפאיין. לא תה בידיה, אתו שאילו לייה לרבי שמעון.

אמֶר לֹן, וְדֹאי אֵל זֹעַם בְּכָל יוֹם, וְהָא אוֹקְמוֹתָה חֲבָרִיָּא,
לוֹמְגַנֵּין הוּא דִּיבָּא, לוֹמְגַנֵּין הוּא (ד"ג י"א ט"א) רְחַמִּי. אֵי זֶפְאַיִן,
בְּנֵי עַלְמָא, הָא אֵל קִיִּמָא, וְהָא חַסְד. וְאֵי לֹא זֶפְאַן,
הָא אֵל קִיִּמָא, וְאַקְרֵי גָבָור, וְעַל הָא קִיִּמָא בְּכָל יוֹמָא.
אַבְלָל מֶלֶה שְׁפִירָה הוּא, אֵל בְּכָל אַתָּר, בְּהִירָה (רְבָה) דְּחַכְמַתָּא
עַלְאָה הוּא, וְקִיִּמָא בְּקִיּוּמִיה בְּכָל יוֹמָא, דְּכַתִּיב,
(טהילים נב) חַסְד אֵל בְּכָל הַיּוֹם. וְאַל מֶלֶא דְּהָאֵי אֵל אַתְעַר
בְּעַלְמָא, לֹא יְכַיל עַלְמָא לְמַיְקָם אֲפִילּוֹ שְׁעַתָּא חַדָּא,
מִקְמֵי דִּיבְגִּין תָּקִיפִין דְּמַתְעָרִין בְּעַלְמָא בְּכָל יוֹמָא, הַדָּא
הָוּא דְּכַתִּיב, (בראשית ב) אֱלֹהָה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמִים וְהָאָרֶץ
בְּהַבְּרָאָם, אֵל תָּקַרְיִ בְּהַבְּרָאָם, אַלֵּא בְּאַבְרָהָם,
בְּאַתְעָרוֹתָא דְּאַבְרָהָם קִיִּמִי, וּכְדָא אַתְעַר אַבְרָהָם
בְּעַלְמָא, כֵּל אַיְבּוֹן דִּיבְגִּין דְּמַשְׁתְּבִיחִ בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא דְּחַי
לְהֹו לְבָר, וְלֹא קִיִּמִין קִמְיה.

הַדָּא הָוּא דְּכַתִּיב, וְאֵל זֹעַם בְּכָל יוֹם, גַּזְעָם, אוֹ זֹעַם
בְּכָל יוֹם, לֹא פְתִיב, אַלֵּא זֹעַם. בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא
דְּדִינָא אַשְׁתְּבָחָה, דְּחַי לֹן לְבָר, וְקִיִּמָא הָוּא וּמְבָסָם
עַלְמָא, הַדָּא הָוּא דְּכַתִּיב, (טהילים מב) יוֹמָם יָצָה יְיָ חַסְדוֹ.
וְאַל מֶלֶא הָאֵי, לֹא יְכַיל עַלְמָא לְמַיְקָם אֲפִילּוֹ רְגֻעָא
חַדָּא. וְעַל הָא כֵּלָא קִיּוֹם בְּגִינִיה דְּאַבְרָהָם.
וְהָאֵי דְּכַתִּיב אֵל גָבָור, לֹא דְאַיְהוּ גָבָור, אַלֵּא הָאֵי קָרָא

רְמֵזׁ הוּא דָקָא רְמִיזׁ לְאַבָּהוֹן, וּרְמִיזׁ הוּא דָקָא רְמִיזׁ
לְמַהֲיִמְנוֹתָא עַלְּאָה קְדִישָׁא, דְכַתִּיב (ישעיה ט) פֶלֶא יוּעַץ אֶל
גָּבָור אָבִי עַד שֶׁר שְׁלוּם. פֶלֶא, דָא חַכְמַתָּא עַלְּאָה, דָהִיא
פֶלֶיהָ וְאַתְּכִסְיָא מִפֶלֶא, כַּמָּה דָאת אָמֵר (דברים יז) בַּי יְפַלֵּא
מִפְךְ דָבָר. יוּעַץ, דָא הוּא בַּהָר עַלְּאָה דְנָגִיד וְנָפִיק, וְלֹא
פְּסֻקָא, וְדָא יוּעַץ לְכָלָא, וְאַשְׁקֵי לְכָלָא.

אֶל דָא אֶבְרָהָם, כַּמָּה דָאוּקִימְנָא הָאֵל הַגָּדוֹל. גָבָור, דָא
צְחָק, דְכַתִּיב הַגָּבוֹר. אָבִי עַד, דָא יַעֲקֹב, דָא חַדֵּד
לְהָאִי סְטָרָא וְלְהָאִי סְטָרָא, וְקִיְמָא בְקִיּוֹמָא שְׁלִים. שֶׁר
שְׁלוּם, דָא צְדִיק, דָא יְהוָה שְׁלָמָא דְעַלְמָא, שְׁלָמָא
דְבִיתָא, שְׁלָמָא דְמִטְרוֹנִיתָא.

אָתוֹ רַבִּי חִזְקִיָּה וְרַבִּי יְהוֹנָדָה, וְנִשְׁקָוּ יְדוֹי. בְּכוֹ, וְאִמְרֵי
זְפָאָה חֹולְקָנָא, דְשָׁאִילָנָא הָאִי. זְפָאָה הוּא דָרָא,
דָאת שָׂאֵרִי בְגּוּוּיָה.

אמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כתיב. זֶה קָרְבָּן אַהֲרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר
יִקְרִיבוּ לִיְיָ. תֵא חִזֵּי, חִיְיבִי עַלְמָא, גַּרְמִין לִיה
לְקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא, לְאַסְתָּלָקָא מִבְּגָשָׁת יִשְׂרָאֵל. הָדָא
הוּא דְכַתִּיב, (משל ט) אִישׁ תְּהִפּוּכּוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן וְגַרְגָּן
מִפְרִיד אֱלֹהָה. מְאֹן הוּא אֱלֹהָה. דָא קוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא
(דָא יְהוָה אֶלְוֹפוֹ שֶׁל עַולְם), כַּמָּה דָאת אָמֵר, (ירמיה ג) אֱלֹהָה בְּעוּרִי

אתה. ואיבון (חיבבי) מפרישין לזואת מזחה, דאייהו שלמא דביתה, ואיבון זוניגא חדא.

אתא אהרן קדישא ובנוו, ועל ידייהו מתקרבין תרוויהו, איזדווג זה בזאת. הדא הוא דכתיב, (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש. זה קרבן אהרן ובנוו. ואיבון מזוגי למילפא קדישא עלאה במטרוניתא, ועל ידייהו מתברכאנ עלאין ותתאין, ומשתבחין ברכאנ בכלהו עלמין, ואשתכח כלל חד בלא פרודא.

ואי תימא, אמאי לא כתיב זאת קרבן, לך רבא זאת לאתריה. לאו ה כי, דהא כהנא מעילא קא שרי לאיתאה זוניגא לה לכנסת ישראל, עד דמטוי להאי זה, לאיזדויגא בזאת ולקרבא לוון כחדא. ו בגין כה כהנא אשלים קרבנא וקרביב זוניגא, זפאה חולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאייה.

רבי חייא ורבי יוסף הו אזי מאושעא לטבריה, אמר רבי חייא, כתיב (תהלים קלט) כי בחר יי' בציון וגוי. זאת מנוחתי וגוי, לומניין קראן להאי חבריא פלהו בכורא, בגין דאייהו (ס"א דציוון אייהו) רחמי. והכא קרא נוקבא קרא ליה.

אמר רבי יוסף, ה כי שמייע לי מבונצינה קדישא, (אבל) בשעתא זוניגא איזדווג כחדא, לאחזהה דהא

נוקבא אתכליות ביה בכללא חדא, אתקרוי נוקבא
בשםא (דרכורא), דהא פדין ברכךן דמטרוגניתא אשתקחו,
ולא הווי בה פרישותא כלל. ועל דא למושב לו כתיב.
וכתיב כי בחר יי' בציון, בציון הייקא, בהונא דאית
בגوية דשריא ביה, ולא כתיב לציון. וכלא חד, בין
דקרו להאי בשמא דרכורא, ובין דקרו להאי בשמא
דנוקבא כלל חד ובדרגה חד קיימי.

(פתח רבי יוסי ואמיר), ועל דא כתיב, (תהלים פז) ולציון יאמר איש
ואיש יולד בה. חד לדינה, חד לרחמי. כה מזדווגי
בחדר באזוגא חד, פדין ציון אקרי, ציון וירושלים
אשרטמולע, ואשתכח חד בא בדא תליה.

פתח רבי יוסי ואמיר, כתיב (ויקרא ב) והתקדשותם (דף ל"א ע"ב)
והייתם קדושים. מאן ד מקדש גְּרָמִיה מלרע,
מקדשין ליה מלעילא. מאן ד מסאייב גְּרָמִיה מלרע,
מסאיין ליה מלעילא. מקדשין ליה מלעילא יאות, דהא
קדושה דמאריה שריא עליה, אבל מסאיין ליה מאן
אתר. וαι תימא מלעילא, וכי מסאיותא שריא לעילא.
 אמר רבי חייא, הינו דתגינן, בעובדא דלחתה אתער
עובדא לעילא. אי עובדא דלחתה היא בקדושה,
אתער קדושה לעילא, ואתרי ושריא עליה, ואתקדש
ביה. וαι איה אסתאב לחתה, אתער רוח מסאיותא

לעילא, ואתי ושריא עלייה, ואסתאב בהה. דהה בעובדא תליא מלטה.

דהה לית לך טב וביש, קדושא ומסאותה, דלית לייה עקרה ושרה לעילא. בעובדא דלהתא אתער בעובדא דלעילא, מה דתלי בעובדא, בעובדא אתער לעילא, ואתעביד בעובדא. ומה דתלי במלין, במלין. כ"ד אתגוז במלה, אתער הבי לעילא.

ואי תימא, מלה מה אתער. אלא הבי כתיב, (ישעה נח) ודבר דבר. ההוא דבר, אתער מלה אחרא לעילא, דאקרי דבר. (הושע א) דבר יי' אשר היה. (שמואל א, ג) ודבר יי' היה יקר. (תהלים לג) בדבר יי' שמים נעשו. דהה תנינן, היהיא מלה סלקא, ובקע רקייעון, עד דסלקא (ס"א דאתיני שבא) בדוכתיה, ואתער מה דאתער, אי טב, טב. אי ביש, ביש. ועל דא כתיב, (דברים כג) ונשمرת מכל דבר רע.

ד' מיגין בלולב, ואיבונ שבעה. וαι תימא דז' מיגין איבונ. לאו הבי, אלא ארבעה ניבחו ואיבונ מתפרשין לתלתא אוחרניין. בעובדא דלהוון אתعرو שבעה אחרניין לעילא, לאוטבא עלמא בכמה סטרין.

כנסת ישראל, אף על גב דאייה בכלא, מתברכא מבלהו שית, (ס"א ולאחרכאה מאינון שית) ומבהילא דעמיקה דמובעא, דנגיד ולא פסיק לעלמיין מימי

דָנְגֶדָא (ס"א מלנגן) עלייהו, וינקא לבת. דהא בגין דאייה בות לה לעלמא עלאה ותתאה, אתרכא מביאו באתערותא דא. דהא בשעתא דכנסת ישראל אתרכא מביאו, כלחו עלמין אתרכון. על דא סובבים את המזבח כמה (ב"ד ע"ב) דאטמר.

יעוד באתערותא דא, שיתא כלחו מתרכא במיא, לאסתפקא ביה, ואשתאבין כלחו ממבייעא דיבנא (ס"א דימא) (דמיא) (ס"א דנחלא) עמייקא דכלא, לנחתא לעלמא. ובגין כה, בעין כלחו לחין ולא יבשין, לאMSCא ברכאנ לעלמא, בגין דאליגי אלין, כלחו לחין תדירא, וטרפין דלהון משתקחין תדירא, וזמן חדרותא דלהון בהאי זמנא.

וותגין בספרא דרב המונא סבא, דהא ההוא חילא דאתפקדא על אילgin אלין, כל חד וחד מאلين, לא בטיל ברכאנ דחרותא לעילא, אלא בזמנא דא. וחרותא דלהון כלחו לעילא, וחרותא דאליגין אלין לחתה, כלחו בזמנא דא הו. ואתערותא דלהון באינון קדיישי מלפה תלין. וכד ישראル נטלי לון, פלא אתר בזמנא דא, וועלמא מתרכא, (ס"א לכנסת ישראל מתרכא) לאראקה ברכאנ לעלמא.

כתיב (תהלים כט) **קֹול יְיָ עַל הָמִים אֵל הַבָּבּוֹד,** אמר רבי

יוסי, דא אברם. קול יי' בכח: דא יצחק. קול יי' בהדר: דא יעקב. קול יי' שובר ארזים: דא נצח. קול יי' חוצב להבות אש: דא הוד. קול יי' יחיל מדבר: דא צדיק. קול יי' יחולל אילות: דא צדק. וכלהו מתגדי על ימא (מיא) ואתשקין במיא, לגילא. הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) נהר יוצא מעדן להשכות את הגן. וכלהו הגי מתעריף ברכאנ לעלמא, מהויא שקיין, דאתשקין כליה.

תא חזי, הגי שבע קלין, תלין במלחה דפומא בשאר יומי שטא, והשתא, לא תלין אלא בעובדא,inan עובדא קא בעינן, ולא מלחה. בגין דבזמנא דא, מברך לכל שטא.

ביום שבייעאה דחג, הוא סיומה דдинא דעלמא, ופטקין נפקין מבוי מלפא, וגבירן מתעריף ומסתימן בהאי יומא, וערבי נחל (טלין) בהו. בעינן לא תערא גבורן למיא. ולסחרא ז' זמגין, לרואה להאי מזבח, ממיא דיצחק, בגין דאטמלייא מיא האי בירא דיצחק, ובד הוא אטמלייא, כל עלמא אטברכא במיא. ובהאי יומא גבורות בעינן למיא, ולסימא לון לבתר, דהא (דף ל"ב ע"א) בהאי יומא מסתימי דינא. בגין כך בעינן לבטsha לון באראעא, ולסימא לון דלא משתכח, דהאי יומא אטערותא וסימא הוא. ועל דא אטערותא וסימא הוא דעבדינן בערבי נחל.

אמר רבי חייא וዳי הכי הוא, ושפיר. וערבי בחל, מسطרא דנהל, נפקי גבראן. ובhai יומא מתערוי ומסיני. בהאי יומא כתיב, (בראשית כו) וישב יצחק ויחפור את בארות המים. בארת כתיב חסר. וישב, מהו וישב. אלא יומא קדמה דירחא, שירותא דдинא הוה בכל עלמא, ויצחק קיימא לכורסיה למידן עלמא. בהאי יומא, וישב יצחק לאתערא דינין ולסיני דינין. ויחפור את בארות המים, לארקא גבורן לבגשת ישראל, לאתערא למיא, דהא מיא בגבורה נחתן לעלמא.

ובגין דאלין גבורן, לא נחתין אלא בעיבא, ויוםא בעיבא לא נייחא רוחיהון דקימי עלמא, אלא בגין דעלמא אצטريك להו. מי טעמא. בגין דעלמא בגין אתררי, וכלא בעיא ה כי. בגין כך כללא בעובדא תליא מלטה. ועל דא, פהנא בעובדא ותקונא דאייה עביד למתא, אתערו עלאין ותתאיין לתקונא לוין, ומתקני על ידו.

אמר רבי יוסי הא תנין, הערבה לדמייא לשפונו בהאי יומא, ומאי היא. אמר רבי חייא, אף על גב לדרשא הויא דאתמי, הכי הוא ודא. דהא בהאי יומא בשפונו תליא, בהאי יומא פקיד מלכא למיהב פתקין לסנטירא, ומסתיני דינין, ואסתים לשנא בישא

מעלמא. בַּיּוֹמָא קִדְמָא דִירְחָא שִׁירּוֹתָא דִידִינָא הוּא,
וְסִיּוֹמָא הֲפָא בְּהָאֵי יוֹמָא. וְהָא אֶפְמָר.

תָא חִזְיָה, בַּיּוֹמָא דָא שְׁלֵמִין וּמְסִימִי עַמִין עֲוֹבֵדִי עֲבוֹדָה
זָרָה בְּרַכָּאָן דְלָהּוֹן, וְשָׁרָאָן בְּדִינָא. וִישְׂרָאֵל בַּיּוֹמָא
דָא מְסִימִי דִינִין דְלָהּוֹן וְשָׁרָאָן בְּבִרְכָתָא. דָהָא לִיּוֹמָא
אַחֲרָא זָמִינִין לְאַשְׁתַעַשְׂעָא בְמַלְכָא, לְגַטְלָא מִינִיה
בְרַכָּאָן לְכָל שְׁתָא, וּבְהָהָא חִדּוֹתָא לֹא מְשַׁתְכַחֵי בְמַלְכָא
אֶלָא יִשְׂרָאֵל בְלָחוּדִיהוּ. וַיָּמָן דִיתִיב עִם מַלְכָא, וַנְטַל
לִיה בְלָחוּדִיה, כָל מָה דְבָעֵי שָׁאֵיל, וַיַּהַיב לִיה. וַעֲלָל דָא
יִשְׂרָאֵל שָׁרָאָן, וּעַמִין עֲוֹבֵדִי עֲבוֹדָה זָרָה מְסִימִי. וַעֲלָל דָא
כִתְיב, (מלאכי א) אַהֲבָתִי אַתֶּכֶם אָמַר יְיָ וְגֹו.

אמָר לִיה, הָא חַמִינָא לִיה לְעַשׂו בְשָׁלוֹה, בְמַלְכוֹ,
בְכְרִיכָן עַל אַיִן, וְשָׁלִיט עַל עַלְמָא, וְאַת אָמַר
וְאַשְׁים אֶת הָרִיו שְׁמָמָה. אָמַר לִיה, בְכָל אַתְר הַכִּי הָוּא.
כִּיּוֹן דְמַלְכָא קִדְישָׁא גַזְרָה, וְשָׁוֵי הָהִיא גַזְרָה
בְפִתְקִיה, קָרָא אַסְהִיד כִּמָה דְאַתְעַבֵּיד. וַעֲלָל דָא וְאַשְׁים
אֶת הָרִיו שְׁמָמָה, הָא שְׁוִיתִי בְפִתְקָא דִילִי. וּבָנָן פָל אַיִנָן
טָבֵן דַגְזָר עַלְיָהוּ דִיִשְׂרָאֵל, דִכְתִיב, (יחזקאל יז) אָנָי יְיָ
דִבְרָתִי וְעַשְׂתִי.

(וַיָּקֹרֶא ז) זוֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם זוֹאת תּוֹרַת הַמְגַנֵּה זוֹאת תּוֹרַת
זָבֵח הַשְׁלָמִים זוֹאת תּוֹרַת הַחֲטָאת. רַבִי יְצָחָק אָמַר,

הָא אֹקְמוֹנָה אֵי לִתְתַּא דָא בְּכֹלָא. אֵי לְעִילָא דָא בְּכֹלָא. וּמְאָן דָא שְׂתַדֵּל בָאָרְיִיתָא, נְטָלָא לְחֻולְקִיה בְּכֹלָא, וְאַתְאָחִיד בְּכָל סְטְרִין, וְלֹא בְּעֵי לְקָרְבָא קָרְבָנָא עַל נְפָשִׁיה, וְהָא אַתְמָר.

רַבְיִ יְצָחָק פָתַח, (ירמיה ב) הַכְהָנִים לֹא אָמְרוּ אֵיה יְיָ וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה לֹא יְדֻוּנִי וְהַרְוָעִים פָשְׁעוּ בֵי. הַכְהָנִים, אֲלֵין כְהָנִים דְמִשְׁמְשִׁין בְכְהָנָה גְדוֹלָה, וּמְקָרְבִין מְלֵין קְדִישֵין לְאָתְרִיָה, וּמִיְחָדִין יְהוּדָא כֶל חָד וְחָד בְּדַקָא חָזֵי. וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה מְאָן אִינּוֹן תּוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה, וּכְיַכְהָנִי לֹאו תּוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה נִגְהָנוּ. אַלְא, אֲלֵין אִינּוֹן לִיוֹאֵי, דְתּוֹפְשֵׁי בְכָנּוֹרוֹת, דְאַתְיַיְן מִסְטְרָא דָאָרְיִיתָא. וְאַתְיַיְהָבָת מִסְטְרָא דְלַהּוֹן אָרְיִיתָא. וְאִינּוֹן מִמְנָנוּ עַל שְׁבָחָא דְתוֹשְׁבָחָתָא דְמַלְכָא קְדִישָא, לִיחְדָא לִיה יְהוּדָא שְׁלִימִם כְדַקָא יָאֹתָה. וְהַרְוָעִים פָשְׁעוּ בֵי. אֲלֵין אִינּוֹן רַבְרָבִי עַמָא, דְאִינּוֹן רַעַיָן לְעַמָא, כְרַעַיָא דְמִדְבָר עַגְיִיה. וְאֲלֵין אִינּוֹן ג' דְרָגִין, דְבָעִיא לְאַשְׁתְּפָחָא תְדִיר עַל קָרְבָנָא, לְאַשְׁפָחָא רַעֲוָא לְעִילָא וְתוֹפָא, וְלְאַשְׁתְּפָחָא בְרָכָא בְכָלָהו עַל מִין. פְהָנָא מְקָרֵב קָרְבָנָא, וְאַתְבָּוֹן לִיחְדָא שְׁמָא קְדִישָא בְדַקָא חָזֵי, וְלְאַתְעָרָא סְטְרָא דִילִיה. וְלִיוֹאֵי אַתְבָּוֹן בְשִׁיר, לְאַתְעָרָא סְטְרָא דְלַהּוֹן, (ד"ב ע"ב) וְלְאַתְכַלֵּלָא בְסְטְרָא דְכְהָנָא. וְיִשְׂרָאֵל

אתכזון לְבָא וַרְעֹותָ לְתִיּוֹתָא שְׁלִימָתָא, וְאַתְּפַגֵּעַ קְמִי מִלְּפָא קְדִישָׁא, וְהָאִי גְּטִילָ פֶּלֶא, וְאַתְּפַרְּחָ חֻבְּיהָ, וְאַשְׁתַּכְחַחַתָּא חֲדוֹתָא בְּעַלְאִי וְתַתְאִי.

רַבִּי יְהוֹנָה פָּתָח, (תהלים כד) **הַמְּקֻרָה בְּמִים עַלְיוֹתָיו וְגַוּ.** **קוֹדֵשָׁא בָּרִיךְ הוּא כֵּד בָּרָא עַלְמָא,** מגו **מִיא אֲפִיק** ליה, **וְסִדְרָ לִיה עַל מִיא.** מה עבד. **פָּלָג מִיא** לתרין. **פָּלָגוֹתָא לְתַתָּא,** **וּפָלָגוֹתָא לְעַילָּא.** ועבד מנייהו עובדין, **מְפָלָגוֹתָא תַּתָּה עַבְדָּה וְתַקְנָן עַלְמָא דָא,** **וְסִדְרָ לִיה עַל פָּלָגוֹתָא דָא,** **וְאַתְּקִין לִיה לְעַילָּא עַלְיָהוּ.** הדא הוא **דְּכַתִּיב,** (תהלים כד) **כִּי הוּא עַל יָמִים יְסָדָה.** **וּפָלָגוֹ אַחֲרָא סְלִקְיָה לְעַילָּא,** **וְתַקְרָר בֵּיהּ תְּקָרָאִין עַלְאִין,** הדא הוא **דְּכַתִּיב הַמְּקֻרָה בְּמִים עַלְיוֹתָיו וְגַוּ.**

וְעַבְדָּ רְקִיעַ בֵּין טָרֵין פָּלָגוֹתִיא אַלְיָן, הדא הוא **דְּכַתִּיב** (בראשית א) **יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמִּים וְגַוּ,** **וְעַלְיָהוּ אַתְּקִין וְסִדְרָ עַלְאִין קְדִישֵׁין** מגו **טִיפִּי טִיפִּי בְּרוֹחָא** **דְּאַתְּגֹזָרָא בְּבֶסִּיטָא** (ס"א בבוצינא) (ס"א **וְסִדְרָ מְלָאכִי עַלְאִי קְדִישִׁי,** מגו **רוֹחָא דְּאַתְּגֹזָר מִפּוּמִיָּה.**) **דְּכַתִּיב,** (תהלים לג) **וְבָרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם.**

וּבְאַלְיָן אַתְּקִין וְסִדְרָ מְזֻמָּרִי **תוֹשְׁבַּתְתִּיה בְּיוֹמָא,** **וְאַתְּעַרְבָּי בְּשַׁלְהוֹבִי אַשָּׁא.** **וְאַינְנוּ גְּדוּדִי חַיְילָן,** **אָמְרָין שִׁירָתָא בְּיוֹמָא,** **תוֹשְׁבַּתְתִּיה בְּצִפְרָא,** **וְזָמִרָן בְּרַמְשָׁא.** **כֵּד מַטִּי לְיַלְלָא,** **כָּלָהו פְּסָקִי שִׁירָתָא.** **לְעַילָּא**

מִבְּיִיחָג, גְּדוֹדֵין דָּאשָׁא, בְּשַׁלְהוֹבָא תְּקִיף, קְיִימִין וּמְרִיחִין
אֲשָׁא דְּאֶכְלָא, וְאַהֲדָרִי לְאַתְּרִיהָו.

וְאַית בְּסַטְרָא אַחֲרָא, דְתַהוֹמִין סְלִקִין אַלְיָן עַל אַלְיָן.
וְאַית תְּהוֹמָא עַלְאָה, וְתַהוֹמָא תְּפָאָה, וּבְכְלָהָו
שָׁאָרָן מְאַרְיָהוָן דְּדִינִין מְסַטְרָא דְּדִינָא קְשִׁיא. וְאַית בְּגַוְּ
סַטְרָא דְתַהוֹמָא תְּפָאָה, שַׁלְהוֹבָן דְּאַוְקָדִין זִיקִין נּוֹרִין,
מְמַגְנָן עַל דִּינִין דְעַלְמָא, לְאוֹקְדָא לְחַיְיבִיא בְּנוֹרָא,
דְבָגְדִי מְהֻהוָא נְהָר דִּינָור. וּכְלָהָו אֲשָׁא, וְחַיּוֹ דְלָהָו אֲשָׁא
דְלָהִיט, וּקְיִימִין בֵּין עַלְאָי וְתַתְּאָי.

וּכְדָתְנָא דְמִדְבָּחָא סְלִיק, מְתַעֲבָרָן וּסְלִקִין מְהֻהוָא
דְרָגָא, דְקִיְימִין לְשִׂיצָה וּלְאַוְדָא, וְהָהָוָא נְגִידָו
דָאשָׁא תְּקִיפָא דְנָהָר דִּינָור, דְאַיְהוָ תְּקִיף וּעַלְאָה, אַהֲדָר
לְאַתְּרִיהָ. וּכְלָהָו, מְתַהְבִּין מְתַגְנָא דְמִדְבָּחָא, בְּגַיְן
דְאַתְּתִקְנָת לְקַבְּלִי (ס"א מְדִבְּחָא) מְלַכָּא עַלְאָה, וּבְגַיְן כֶּד
מְתַהְבִּין מְפִיה, וְאַיְפָוּן קְרַבִּין לְהָכָא. וְתַבָּנָא אַחֲרָא סְלִיק,
וְהָא אַוְקִימָנָא, לְכָל חַד וְחַד, רְעוּתָא דְכָלָא דְסְלִקָא
לְעַילָא, דְאַיְהוָ נְיִיחָא דְרוֹחָא, לְגַבִּי מְלַכָּא קְדִישָׁא.

הָא אַתְּמָר, דְבְמִדְבָּחָא סְלִקָא וְאַתְּזָוִי אָוּרִיאָל, כְחַיּוֹ
דְחַד אֲרִיאָתְקִיפָא, רְבִיעַ עַל טְרִפִּיה. וְהָוָי חַמְאָן
בְּהָגִי וּבְשָׁרָאָל, וְחַדָּאָן, דְהָוָי יְדַעַין דְאַתְּקַבֵּל בְּרַעֲוָא קְמִי
מְלַכָּא קְדִישָׁא. וְאֲשָׁא אַחֲרָא עַלְאָה קְדִישָׁא נְחִיתָ,

לקבל אָשָׁא תְּתַאֲהָה, כִּדְין בֵּרְבָּעָה אֹזִיל (ג"א ד' חיל) וְאֹזְדֻעָעָז
קְמִי מָאֵרִיה, וַתְּבַעֲכֵר בְּתִיּוֹתָה שְׁלִימָתָה.
לְמַלְכָא דְשֶׁדְרוֹ לֵיה דָרוֹנָא, וְאַתִּיִּשְׂרֵךְ קְמִיה, אָמַר
לְעַבְדִּיה, זִיל וְטוֹל דָרוֹן דָא, דָאִיתִיאוּ לֵי.
כֵּד אָמַר קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא לְאוֹרִיאָא"ל, זִיל וְקוֹבֵל
דָרוֹנָא דְבָנִי מִקְרִיבֵין קְמָאֵי. כִּמְהָ חִדּוֹה מִשְׁתְּפָחִי
בְּכָלָא, כִּמְהָ בְּסִימּוֹתָא בְּכָלָא מִשְׁתְּכָח, כֵּד כְּהָנָא וְלִיוֹאָה,
וְהָוָא דְמִקְרִיב קְרֻבָּנָא, מִכּוֹגִי לְקָרְבָּא קְרֻבָּנָא בְּדָקָא
יָאָות, בְּיְחִוָּדָא שְׁלִים.

תָא חִזִי, כתיב, (ויקרא ט) וַיֵּצֵא אָשָׁם מִפְנֵי יְיָ וַיַּאֲכַל עַל
הַמִּזְבֵּחַ אֶת הַעֲוֵלה וְגַו. דָא אוֹרִיאָא"ל, דְנַחִית בְּחִיזָוּ
דָאָשָׁא בְּשַׁלְהָובָא, עַד דְנַחִית לְמִדְבָּחָא, לְקַבְּלָא דָרוֹנָא
וְאַתְּחִזִי כָּאֵרִיה רְבָרְבָּא, רְבִיעַ עַל קְרֻבָּנָא.

וְכֵד יִשְׂרָאֵל לֹא אָשְׁתַּכְחֹזֵק אַיִן, אָו הָוָא דְמִקְרִיב
קְרֻבָּנָא לֹא קָרִיב בְּדָקָא יָאָות, וְלֹא אַתְּקַבֵּל
קְרֻבָּגִיה, הָוָה חִמָּאָן דָלָא סְלִיק תְּנַגָּא בָּאָרֶח מִישָׁר, וְהָוָה
קָם חֶדֶר רֹוחָא מִנוֹקְבָּא דְצָפּוֹן, וְעַל לְמִדְבָּחָא, וְהָוָה חִמָּאָן
דִּיוֹקָנָא דְחֶדֶר פְּלָבָא חַצִּיפָא, רְבִיעַ עַל קְרֻבָּנָא. כִּדְין הָוָה
יַדְעַי דָלָא אַתְּקַבֵּל בְּרַעֲוָא הָוָא קְרֻבָּנָא.

לְמַלְכָא דְשֶׁדְרוֹ לֵיה דָרוֹן, חִמָּא לֵיה מַלְכָא דָלוֹ אִיהוּ
כִּדְאי לְקָרְבָּא קְמִיה, אָמַר מַלְכָא, אַסְיָקָו הָוָא

דורונָא, וְהַבּוּ לֵיהּ לְכַלְבָּא, דְלֹא אִיהּ כְּדֹאי לְאַעֲלָא
קְמָאִ. כִּי בְשֻׁתָּא דְקָרְבָּנָא אֶתְקָרִיב, וְלֹא אֶתְקָבֵל
בְּרַעְוָא, דְוּרָנָא לְכַלְבָּא אֶתְמָסֶר. וּבְגִין כִּי הוּא חִמָּאָן,
הַיּוֹקָנָא דְכַלְבָּא עַל גַּבְיוֹ מִדְבָּחָא.

תְּאַחֲזֵי כְּתִיב (ד"ג ל"ג ט"א) (ויקרא ט) וַיַּצֵּא אִישׁ מִלְּפָנֵי יְהָוָה וַיַּאֲכַל
עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת הַעֲוֵלָה. אָמַר רַבִּי יְהוָדָה, דָא
אוֹרִיאָא"ל, דָא תְּחַזֵּי בְשַׁלְחוּבִיתָא דָא שָׁא עַל מִדְבָּחָא, כַּמָּה
דָא תִּמְرֵר רַבִּיעַ עַל קָרְבָּנָא. וּכְדִין חִדּוֹתָא הַוָּה בְּכָלָא,
דָהָא אֶתְקָבֵל בְּרַעְוָא, כַּמָּה דְכִתִּיב, וַיַּרְא כְּבוֹד יְהָוָה אֶל
כָּל הָעָם. וְאֵי לֹא הַוָּה עֲרֹבּוּבִיא דְבָנֵי אַהֲרֹן, מִן יוֹמָא
דְגַפְקֵי יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים, לֹא אָשְׁתַּכְחַ רְעוֹא הַכִּי לְעַילָּא
וַתְּתַא.

רְעֵיָה מִהִימָּנָא

פְּקוּדָא דָא לְשָׁרוֹף קָדְשִׁים בָּאָשׁ. וְאֶבְתָּרִיהּ וְהַגּוֹטָר מְבָשֵׂר הַזְּבָחָה
בַּיּוֹם הַשְּׁלֵישי בָּאָשׁ יִשְׁרָף. הַגְּנָאיָן וְאַמְּרוֹאיָן. בְּסְתִּירִי
תוֹרָה, אַיִת קָדֵשׁ, וְאַיִת קָדְשִׁים, וְאַיִת קָדֵשׁ קָדְשִׁים. מֵהַנָּא
אַיִת לְקָדֵשׁ אֶבְרִיךְ הַוָּא בְּקָדְשִׁים דְאַתְּקָדוֹן. אֵי תִּמְאָ בְּגִינִּין
יִצְחָק, דְבְשֻׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל בְּעֵקָה, סְלִיק אַפְרוֹ שֶׁל יִצְחָק קְמִיהָ,
דָא יִתְּהַבֵּין שְׁרִיפָה אֲשַׁתְּזִיבוּ בְּגִינִּיהָ. הָאֵי לְדָרְשָׁא אִיהּוּ. וְאֵי
תִּמְרֹון בְּגִינִּין (צְדִיקָּיָה) (נ"א וְאֵי בְּגִינִּין) בְּנֵי אַהֲרֹן דָהָוּ שְׁרִיפָת קָדְשִׁים,
הַכְּתִיב בְּהָוּן וְתַצֵּא אִישׁ מִלְּפָנֵי יְהָוָה וַיַּאֲכַל אֹתָם וְיִמְוֹתָה.
וּמִתְּהַזֵּן כְּפָרָה לְיִשְׂרָאֵל בְּמוֹ שְׁרִיפָת קָדְשִׁים, אָוֶן דָא לְדָרְשָׁא
קְא אָתֵי.

אֲלָא, תָּלַת אֲשִׁין בְּשֶׁרֶגֶנָּא: אֲשֶׁר חִוּרָא, וְאֲשֶׁר אַוְכָמָא, וְאֲשֶׁר
תִּכְלַתָּא. לְקַבֵּל: תֹּרֶה, נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. לְקַבֵּל: בְּהָן,
לוֹן, וּשְׂרָאֵל. וְתִּכְלַת אֲיַהִ שְׁבִינְתָּא, קְרִיבָא לָזָן, וְאֲיַהִ אַחִידָא
בְּאַינְנוּ פְּתִילּוֹת, בְּכָנְפִי מֵצָה, דָאַטְמָר בְּהָזָן וְעַשְׂוֵו לָהֶם צִיצִית.
וְהַאי תִּכְלַת דָאַיִהִ שְׁבִינְתָּא, אֲיַהִ דִּינָא, דָאַכְלָת קְרַבְנָין
וְעַלְוָן.

אֵי אַשְׁכָּחַת בְּנֵי נְשָׁא, דְאַינְנוּ עַצִּים יִבְשִׁים, בְּגֻנוֹנָא דְאַינְנוּ
פְּתִילּוֹת יִבְשִׁין, בְּלֹא מְשַׁחָא, דָאַיִהִ אַוְרִיְתָא רְחִמָּי, אֲיַהִ
לוֹן (דְּלִידָנוּ) שְׁרִיפָה, וְאַוְקִידָת לוֹן. וּבְגַנִּין דְּעִמִּי הָאָרֶץ אַיְנוּ בְּעִירָן,
בְּמַה דָאַוְקָמוֹתָה דְאַינְנוּ שְׁקָאן. תִּכְלַת, דָאַיִהִ אַדְנָי, אַוְקִידָת לוֹן,
בְּגַנִּין דְּקָרְבָּין לְגַבָּה עִם שְׁרָאֵז, דָאַיִהִ יִצְרָא הָרָע, זֶר, הָרָא הוּא
דְּבָתִיב, (בְּמַדְבָּר) וְהַזָּר הַקָּרְבָּן יוֹמָת.

וְאֵי בְּמִתְתְּהָזֵן חֹרִין בְּתִיְבָתָא, (נ"א פְּרַד שְׁחִיטָה לוֹן מְלָאֵךְ הַמֹּות מִבְּקָאֵל)
מְלָאֵךְ מִבְּקָאֵל דָאַיִהִ בְּהָנָא רְבָא, אַרְיָה דָאַכְלָת קְרַבְנָין,
נְחִית עַלְיָהִי, לְקָרְבָּא לוֹן קְרַבְנָא קְדָם זֶר.

וְקָדֵם דְּתַפְוֹק נְשֶׁמְתִיה, מְתֻווָּה בְּכָמָה וְדוֹיוֹן, וּבְדַגְפִּיק נְשֶׁמְתִיה
הָוָא הָהָה מְתַבְּוֹן לְגַמָּוֹר אֶת הַשֵּׁם, שְׁמָע יִשְׂרָאֵל וּבְרוֹךְ
שֵׁם, לְקָרְבָּא נְשֶׁמְתִיה מְאָנָא (נ"א קְרַבְנָא) לְשֵׁם יְהֹוָה, וְצִרְיךָ
לְמְתֻווָּה לְקָדְשָׁא בָּרִיךָ הוּא, לְקַבְּלָא לְקָרְבָּא הֵי בְּשֶׁמְתִיה,
הָאַכְלָל וְשִׁצְיָה, וְלְאַחֲרָה בְּתִיְבָתָא לְגַבָּי יְהָוָה, אַחֲרִיָּה בְּחַוְשָׁבָן
מ"ב. דָאַדְנִי קְרִינָא לֵיהַ דִּינָא דְּמַלְכּוֹתָא דִּינָא.

וַיְבָאֵן בְּשֶׁמָא מְפָרֵשׂ, דָאַיִהִ יוֹדְהָה אַוְאַזְוָה הָא, בְּלֹב אַחֵר. וּבְיִהָ
יְפָוק רְוִיחָה. בְּנֶפֶשׁ דִּילִיה מְקַבֵּל עַלְיהָ מִיתָּה וִיסּוּרִין.
וּבְגַנְשְׁמָתָא מוֹדָה בְּכָמָה וְדוֹיוֹן וּמְתַחְרֶט.

בְּנֶפֶשׁ מְקַבֵּל עַלְיהָ מִיתָּה שְׁחִיטָה שְׁרִיפָה, וְאֵי צִרְיךָ ד' מִיתָּות

בית דין, לאינון סקילה שריפה הרג וחנק, מקבל ליה מאדני בנפש דיליה. ובנשمتיה מודה בכמה וידויין, וחזור בתויובתא לנבי אהיה, אחדיר בתריין שמהן יהזה היהת.

במחשבתיה יכזין לאפקא ודוי, וקבלת מיתה עליה, בלב א', דאייהו שמא מפרש, בנוונא דא יוד ה"א וא"ז ה"א. (בבוז) ביה בהנים כורעים ומשתחחים על פניהם, ואומרים ברוך שם קבוע מלכותו לעולם ועד. בבוד, איהו לב בחושבן. וביה היה מתכוין לנמור את השם. (ואיז איה א' בלב).

ותנאיין ואמראיין, אי תימרנו וכי עם הארץ מנא ידע דא. אלא ודאי עם הארץ איה בשור, או שה, או עז, או (פר) תור, או יונגה. מה בעין לא ידע אוריתא, דאייה שם ידען. וכי עם הארץ, לא ידע. אלא מיכאל בהנא רבא, איהו עbid ליה עולה וקרבנה קדם יי', ואיהו מבזון בשמא מפרש, בסליקו רוחיה, דתפוק בלב אחר, בנוונא דבד נפיק רוחא דבר נש בבל ליליא. ובגין דא אוקמה רבנן, שוב יום אי לפני מיתהך, דבל יום יום צרייך בר נש לאחדרא בתויובתא, ולמסר רוחיה לנבייה. דיפוק באחר, הרא הוא דבתיב, (תהלים לא) בירך אפקיד רוחי. ואם הוא תלמיד חכם, עלייה אתרמר (משל יט) יודע צדיק נפש בלהמתו דלית חכם, במו בהנא. כמה דאוקמה הרוצה להחבים ידרים. ואם תלמיד חכם הוא, צרייך שיהא ביה חסיד, עם יי' דאייה חכמה, חסיד. ומאן (דף לג ע"ב) דלית ביה חכמה, לאו איהו חסיד. ובגין דא אוקמה, ולא עם הארץ חסיד. ואי אית ביה ה', חמישה חומשי תורה, דאתה הייבו משמאלא, אתקני גבור בתורה, וירא חטא. ואי איהו בור, אתרמר ביה, אין בור ירא חטא.

ומאן דזבי לסתפּארת, דאיהו ו', ואיהו חכם מבין בתורה וירא חטא, יירית מלבותיה, דאיהו ה"א, מצוות המלך, אי עבד פקודי מלכּא. ביזון דזבי לשם יהוזה, זבי לשׂמא מפְרֵשׁ דאתקְרי אָדָם, וְדָא יוֹדֵה ה"א וְאָזֵה ה"א. בְּהַהְוָא זְמָנָא שְׁלִיטָה עַל גּוֹפּוֹה, דאיהו שותפוֹ דְּנֶפְשׁ הַבְּהָמִית. וּרוּחַ הַבְּהָמִית דְּבָנֶפְשׁ הַבְּהָמִית עֲשִׂיָּת הַבְּלִי עַלְמָא, רוח מִמְלָא בַּהְבָּלִי עַלְמָא (גַּשְׁמָה דְּבָה בְּלָה הרהוֹין ומתחשבות דהבל עַלְמָא). וְתַלְמִיד חִכּוּם שְׁלִיטָה עַלְיָהוּ.

הָרָא הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית א) וַיַּרְדּוּ בְּדִגְתַּת הַיּוֹם וַיַּעֲזֹב הַשְׁמִים וּבַבְּהָמָה וּבְכָל הָאָרֶץ. מַאי וּבְכָל הָאָרֶץ. דָא גּוֹפָא, עוֹלָם קָטָן, וְדָחָלֵין מְגִיה, הָרָא הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית ט) וּמוֹרָאָכָם וְחַתְּכָם. מִסְטָרָא דִימִינָא, שְׁלִיטָה עַלְיָהוּ, בֵּיה וַיַּרְדוּ, בַּמָּה דָא תַּעֲשֶׂה אָמֵר, (תהלים עט) וַיַּרְדֵּךְ מַיִם עַד יָם. מִסְטָרָא דִשְׁמָאָלָא, דָחָלֵין מְגִיה, הָרָא הוּא דְּכַתִּיב וּמוֹרָאָכָם וְחַתְּכָם. וְעַלְיהָ אָתָּמָר, יָדָע צְדִיקָה נֶפֶשׁ בְּהַמְּתוֹן.

בַּתְּרַדְּאָה צְדִיקָה, לֹא יָהִיב לִיה שְׁכָר מִצּוֹת, לִית לִיה אֲגָרָא בְּעַלְמָא דָא, וְלֹא מְזוֹנָא לְבָעֵירָן דְּעַנִּי חַשּׁוּב בְּמַתָּה. אָיהוּ עַם שְׁבִינְתָּא בְּקַבְּיעָו דִילָה עַמָּה עַל בָּלָא.

(דברים ח) בַּי יְיָ אַלְהִיךְ אָשׁ אָוְבָּלָה הוּא. הָאֵי אָשׁ, צְרִיךְ לִיה תְּמִיד עַמָּה, דְּלִילָה לִיה בְּבִיה, דאיהו אָכִיל בְּלִ קְרָבָנִין דְּצָלוֹתִין, וּמְלִין דְּאוּרִיתָא. דאיהי שְׁבִינְתָּא אִיהוּ פְּרִנְסָה הַילִּיה, וּבְמַה. בְּצָלוֹתִין, הָרָא הוּא דְּכַתִּיב, (שיר השירים ח) פָּתָחִי לִי. פָּתָחִי לִי, בְּצָלוֹתָא דָאָתָּמָר בָּה (תהלים נא) אַדְנִי שְׁפִתִּי תְּפִתָּח, דאיהי אֲחֹתִי רַעַתִּי, וְלִית רַעַתִּי אֶלָּא פְּרִנְסָתִי, דְּבָה מְתָקָנִין מְאַכְּלִין דְּקָרְבָּנִין דְּמַלְכָא בְּנִין קְרִישָׁין, בַּמָּה מִינִי מְאַכְּלִים, בְּנָהָמָא דְּאוּרִיתָא.

דָּאַתְמָר בָּה (משל ט) לְכֹו לְחַמּוּ בְּלִחְמֵי, מִימִינָא. וּבְחַמְרָא, דָּאַיְדוּ
יִנְאָ דָּאָרְיִיתָא, מִשְׁמָאָלָא. בְּגַסּוֹד הַמִּים, וַיַּיְזֵר
דָּאָרְיִיתָא דְּכַתְּבָה וּבֶעֱלָה פֶּה, מַעֲמוֹדָא דָּאָמְצָעִיתָא, דְּכַלְיל
תְּרוּוּיְהוּ. בְּבָשָׂרָא, דָּאַיְדוּ בְּשָׂר הַקָּדְשָׁה, בְּכַפָּה קָרְבָּנִין, דְּעַלְהָ
אוּקְמָה מָאָרִי מַתְגִּיתִין בְּבָשָׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמִים עַסְקִין. מַאי
מִן הַשָּׁמִים. עַמּוֹדָא דָּאָמְצָעִיתָא. דְּעַלְהָ אַתְמָר, וּבָשָׂר מַבְשָׁרִי.
וְדָא בְּשָׂר הַקָּדְשָׁה, דְּאַדְלִיקָת בְּכַפָּה שְׁלָחוֹבִין, מַסְטָרָא דְּגַבּוֹרָה
בְּרַחִימָוּ דְּבָעַלְהָ, אַתְוָקָדָת בְּרַחִימָוּ דָּאָהָבָה בְּקַרְיָאת שְׁמָעָ
בְּרַחִימָוּ דִּיחָוְדָא, דְּלִילִיא וַיּוֹם לֹא תַּכְבֶּה. וְחַבְרִיאָ בְּחַיְיכָן אֶל
תַּהְנוּ דָּמִי לוּ לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא, לְמַהְוִי אִיהוּ בְּשְׁלָחוֹבִין
דְּרַחִימָוּ דִּיחָוְדָה דְּקַרְיָאת שְׁמָעָ. לְקַיְמָא בְּיהָ, אַשׁ תִּמְיד תַּוקְדֵּ
עַל הַמּוֹבֵחַ לֹא תַּכְבֶּה. (ע"ב רועיא מהימנא).

רְעוּיָה מַהְיָמָנָא

(שין לעיל לג ע"ב) (פקודי ר"ס) לִית

מְצֻורָע אֶלָּא הַהְוָא
הַאֲתַעֲבֵיד בְּזֹבוֹתָא. דְּחַמְשָׁ
דָּמִים אַיְנוֹן דְּרָם נְדָה
מְסָאָבִין, דְּאַיְנוֹן בְּלָהָר דָּם
טָמֵא. וְהִ דְמַיְן דְּכַיְין. וּמְאַנְזָן
הַאֲעֵבָר עַלְיָהִו, בְּאַלְוִי אֲעֵבָר
עַל עַשְּׁר דְּבָרוֹת, דְּאַיְנוֹן בְּלָל
תְּרֵי גַּג בְּקוּדִין.

וּשְׁבָחָה יִצְרָא הַרְעָא אִיהִי מְלִיאָ
מוֹמִין. וּבְגִין דָא,
(וַיָּקָרָא כָא) כָּל אֲשֶׁר בּוּ מוֹמָ לֹא
יִקְרָב. וּבְגִין דָא, בְּהַנְּאָ ?א

תָּא חִזֵּי, אָפָעַל גַּב דְּבָנִי
אַהֲרֹן מִתּוֹב בְּהַהְיָא
שְׁעַתָּא, יִאּוֹת הַוָּה בְּכַפָּה
גְּוֹנִין. חַדָּא, דָלָא הַוָּה
שְׁעַתָּא דְּקַטְרָת, דְּהָא קַטְרָת
לֹא סְלָקָא, אֶלָּא בְּזָמְגִין
יִדְיעָן, דְּכַתִּיב (שמות ל)
וְהַקְטִיר עַלְיוֹ אַהֲרֹן קַטְרָת
סְמִים בְּבָקָר בְּבָקָר. וְאִמְתֵּי
בְּהַטִּיבוּ אֶת הַגְּרוֹת וְגַוְ'
לֹא אַשְׁתְּכַחַא שְׁמָן וְקַטְרָת
כְּחַדָּא. וְכַתִּיב וּבְהַעֲלוֹת

הוּא צָרִיךְ לְקַרְבָּא לְגַבֵּי מְאֹן
דָּאִית בֵּיה מְוֹמָא, מְכַל
מוֹמַיִן דַעַלְמָא. בְּגַנִּין
דֶמְטְרוֹנוֹגִיתָא אָתָםְרַבָּה, (שיר
השירים י) בְּלַךְ יִפְהָ רְעִיתִי
וּמוֹם אֵין בָּה. הַכִּי לֹא צָרִיךְ
לְקַרְבָּא לְגַבֵּה מְאֹן דָאִית
בֵּיה מוֹמָ, וְאוֹפֵה הַכִּי לֹא
צָרִיךְ לְמַקְרָב לְגַבֵּה זָר (במדבר
א) וְהַזָּר הַקָּרֵב יוֹמָת וְהַיָּנוּ
מְמוֹרָ, מוֹסָם זָר. מוֹם
נוֹקָבָא, זָר זָבָר. וּבְגַנִּין דָא
מְנִי. (ויקרא יח) וְאֶל
אֲשָׁה בְּגַדְתָּ טוֹמָאתָה לֹא
תִּקְרַב וְעַל אַיִלָּן דִּקְרִיבֵין
לָהּ, בְּתִיב בְּהַזָּן וְיִקְרִיבוּ
לִפְנֵי יְיָ אַש זָרָה אָשָׁר לֹא
צָוָה אֲוֹתָם וְתִצְא אַש מַלְפֵנִי
יְיָ. (ל"ד ע"א) וְתַאֲכַל אֲוֹתָם
וַיִּמְרוּתוּ.

וְקַרְבָּן דָאַתּוֹן אַיִלָּן, י'
בָּאִישׁ, ה' בָּאֲשָׁה, ו'
בֵּין חַתּוֹן, ה' בְּכַלָּה. וּבְאָהָ
אַיְהוּ מְאֹן דְאָקְרִיב אַתּוֹן
הַידְזָןְדָ, בֵּיה וּבְאַפְתִּיה

אַהֲרֹן אֶת הַגְּרוֹת בֵּין
הַעֲרָבִים יִקְטִירְבָּה וְגַוּ'.
וּבְזָמַנִּין אַלְיָן אַתְקָרִיב,
וְלֹא בְּזָמַנָּא
אַחֲרָא, בָּר בְּזָמַנָּא דְמָוֹתָנָא
שְׂרִיא בְּעַלְמָא, כַּמָּה דְאַעֲרָע
דְכַתִּיב (במדבר י) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל אַהֲרֹן קַח אֶת הַמְּתָתָה
וְתַנוּ עַלְיָה אַש וְגַוּ'. וּבְגַיִ
אַהֲרֹן לֹא קִרְבָּו בְּשָׁעַתָּא
דְשָׁמָן וַקְטָרָת מְשֻׁתְכָּחֵי
פְּחַדָּא.

וְעוֹד דְדַחְקָן שָׁעַתָּא בְּחִיִּי
דְאַבּוּהָן. וְעוֹד דְלֹא
אַנְסִיבָן, וְהָוו פְגִימִין, (ד"ה י"ז
ע"א) דְמָאָן דְלֹא אַנְסִיב, פְגִים
הָוָא, וְלֹא הָוָא כְּדַאי
לְאַשְׁתְּכָחָא בְּרַכָּאָן בְּעַלְמָא
עַל יְדוֹי, עַלְוִי לֹא שְׂרִיאָן,
כָּל שְׁבָן עַל יְדוֹי לְאַחֲרִים.
וְעוֹד, דָהָא תָּגַן רְזֹוי חַמְרָא

הוּא, וְבָגִין כֵּה, וְתִצְא אֲשֶׁר
מַלְפְּנֵי יְיָ וְתַאכֵּל אֹתָם וְגוּ.
דָּהָא קַטְרָת חַבֵּב הַזָּהָר
מִפְּלָא, וְחַדּוֹתָא דַעַלְאַין
וְתַתָּאַין, וְכַתִּיב (משלי כז) שְׁמַן
וְקַטְרָת יִשְׁמַח לְבָם.

עֹלֶה וַיַּוֶּרֶד, אֲשֶׁר קָרְשׁ דַעַת הַמּוֹעֲרָבָה, דָאַינּוּ עַצְיָה קָרְשׁ אַבְרָהָם
קָרְדִּישָׁן, וְאֲשֶׁר שֶׁל גְּבוּהָ נְחִית, דָאַיהוּ קָרְשׁ הַקָּדְשִׁים, וְבָגִין תְּרִין
אָשִׁין אַלְין אָמֵר גְּבָיא, (ישעה כד) בְּאוּרִים כְּבָדוּ יְיָ. דָאַינּוּ אָשִׁין
דְשְׁבִּינְתָּא, דְבָה בְּתִיב (דברים ז) כֵּי יְיָ אֱלֹהֵיךְ אֲשֶׁר אָוְבָּלָה הַזָּהָר.
וְאַינּוּ אֲשֶׁר עַלְּאָה בְּפֵא רְחִמִּים. אֲשֶׁר תַּתְאָה בְּפֵא דִין. וְאַינּוּ בִּנְהָא
וּמְלֻכּוֹת מְלֻכּוֹת אֲשֶׁר עֹלֶה. בִּנְהָא אֲשֶׁר יוֹרֶד. יְהֹוָה, עַמּוֹדָא
הַאֲמַצְעִיתָא, אַחִיד בְּתְרוּוֹיִיחָג. בִּנְהָא יְהֹוָה מְלֻכּוֹת.

תְּפָאָרָת בְּדַ אֲחִיד לוֹן, שְׁרִיאָעָלְיהָ חַכְמָה, דִבְיה בְּחַמְמָה. מִ"ה.
אַיהוּ יוֹרֶד הַ"א וְאַיְוָה הַ"א. בְּחַדְילִיה, יוֹרֶד וְאַיְוָה דְלִילָת.
הַ"א אַלְפָ. וְאַיְוָה אַלְפָ וְאַיְוָה. הַ"א אַלְפָ. וּבְלָהוּ מִבְּ אַתְּוֹן,
מִשְׁתְּבִחֵין בְּבָרְנָשׁ וּבְאַתְּהִיה וּבְבָנוֹי, וְבָגִין דָא לִית בְּרְנָשׁ
שְׁלִים, אַלְאָ בְּבָן וּבָת. וּמְאָן דְלִית לִיהָ בָן דָאַיהוּ וּ, אַסְתָּלָקְיָ
מִינְיה. וּמְאָן דְלִית לִיהָ בָת, דָאַיהִי הָא, אַסְתָּלָקְהָעַלְאָה, דָאַיהִי
אָם, מְנָן בָת זָוִינְיה. דָאַתְּוֹן לֹא שְׁרִיאָן דָא בְּלָא דָא. וְבָגִין דָא,
בָּאִישׁ וְאֲשֶׁר בָּן וּבָת, דָאַתְּעַבְּירִדוּ כְּדָקָא יְאֹות, שְׁרִיאָעַלְיִיחָ
יְהֹוָה, וְאַתְּקָרִיאָו (שם י"ד) (ס"א בָנִים לְקוּדָשָׁא בָרִיךְ הוּא. הָרָא הַזָּהָר דְכִתְבִּיב) (דברים
ז) בָנִים אַתָּם לִיְדֹוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם. (ע"כ רְעֵיאָה מְהִימָנָא).

(ויקרא ז) זוֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו. רַبִּי יוֹסֵי אָמַר,
 זוֹאת וְדָאי מִשְׁיחִיתָא דָאַהֲרֹן. דָהָא אַהֲרֹן אֶתְמַשֵּׁחַ,
 וְאִיתִי מִמְשֵׁחַ רַבּוֹת עַלְּאָה מַעַילָא, וְגַגֵּיד לֵיה לִתְתָּא.
 וְעַל יְדָא דָאַהֲרֹן אֶתְמַשֵּׁחַ, מִמְשִׁיחַתָּא קָדִישָׁא
 לְאַתְּבְּרָכָא, וְעַל דָא זוֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו וְדָאי.
 רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח, (מלכים ב, ד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶלְيָשָׁע מָה
 אַעֲשֶׂה לְךָ תַּגִּידִי לֵי מָה יִשְׁלַח לְךָ בַּבָּיִת. מַהֲכָא
 אָוְלִיפְנָא, דְּלִית בְּרִכְתָּא שְׁרִיא בְּפִתּוֹרָא רִיקְנִיא, וְעַל
 מֶלֶה רִיקְנִית. וַתֹּאמֶר אֵין לְשִׁפְחָתָךְ כָּל בַּבָּיִת כִּי אִם
 אָסּוּךְ שְׁמַן. אָמַר לָהּ, וְדָאי סִוְעָא דְגִיסָא הוּא, דָהָא
 וְדָאי בְּאַתְּרִיה הוּא, וּמִתְמַן בְּרָכָא נְפָקִין וּשְׁרִין. מָה
 כְּתִיב הִם מַגִּישִׁים אֱלֹהִים וְהִיא מַזְקָת. וְהִיא מַזְקָת סְתִים.
 רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, וַיַּעֲמֹד הַשְּׁמַן, כִּמָה דְאוֹקְמוֹת, דְכִתְיב,
 (ישעה ה) בְּקָרְנוֹן בֶּן שְׁמַן. וּכְתִיב (שיר השירים א) שְׁמַן תּוֹרָק
 שְׁמַה, לְאַחֲזָה דָהָא מַהֲאִי שְׁמַן, בְּגִידִין בְּרָכָא עַל יְדָא
 דְכְהַנָּא, וּכְהַנָּא גַגֵּיד לְהֹו לִתְתָּא, וְאֶתְמַשֵּׁחַ (ס"א ואֶתְמַשֵּׁר)
 לְהִיא זֹאת, הָדָא הוּא דְכִתְיב זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת
 בָּנָיו, וּכְתִיב (תהלים קלג) בְּשְׁמַן הַטּוֹב עַל הַרְאָשָׁה, וְהִיא
 אֶתְמַר.

(ויקרא ח) קַח אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו אֶתְוֹ וְאֶת הַבָּגְדִים. רַבִּי
 חַיִיא פָּתָח (תהלים לו) כִּי עַמְךָ מִקּוֹר חַיִים בָּאוֹרֶךָ בְּרָאָה

אור. כי עמך מקור חיים, דא שמן עלאה,anganid ולא פסיק לעלמיין, לשريا בגו חכמה עלאה הכלא, הדא הווא דכתיב כי עמך, עמך לשريا, ולא מתפרשא מנך לעלמיין, בחביבותא הכלא. מקור חיים, בגין ההיא מקורא וمبיעא דחיים, לאפקא חיים לאילנא עלאה, ולאדליך בויציגין. ועל דא ההוא אילנא אקרי עץ חיים, אילנא דעתיע ואשתרשא בגין ההוא מקורא דחיים.

ועל דא באורך נרא אורה. באורך: דא אורanganid לצדיקיא לזמןא דאתה, דכתיב, (בראשית א) וירא אליהם את האור כי טוב. ומהו נהיינו זמיגין ישראל לanhara (ד"ה ל"ד נ"ב) לעלמא דאתה.

דבר אחר כי עמך מקור חיים וגוו, דא קודשא בריך הווא, דאייה אילנא עלאה במצוות גבהתא, דאחד לכל סטرين. מאי טעמא. בגין אחד בית ההוא (נ"א בהווא) מקור חיים, ואעטר ליה בעטרין עלאין סחרניתה בגבהתא. כאימא דמעטרה לבירה על כלא, הדא הווא דכתיב, (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון וגוו. ובגין פה כי עמך מקור חיים, ועל דא באורך נרא אורה.

רבי יצחק אמר, כי עמך מקור חיים, דא כהן גדול לעילא, לקליה כהן גדול למתתא. בגין פה,anganid בהנא משח רבות עלאה קדיشا למתתא, ואדליך בויציגין

לעילא. דכהן גדול שלים בשלימיו זו יומין עלאין, ולא תעתרא על כלא.

לקבל דא ז' ימי מלאים, לכחנא דלתתא, לאשتفחא כלא בגונא דלעילא. ועל דא ימי מלאים אקרון: יומי אשלהותא. בגין דישתלים מהנא בשאר יומין אחרבין, לאשלמא ז' פחדא. ואלין ימי מלאים אקרון, בגין דאתהDEN שאר אחרבין ביה. Mai קא מיר. דכד מהנא אתער, כל שאר אחרבין מתערין עמיה.

ובגין כה כתיב ומפתח אהל מועד וגוי, עד יום מלאת וגוי. ז' יומין ודיי, כדיין אתעטר מהנא לחתתא בכלא, בגונא דלעילא. בגין דבשעתא דכהנא דלתתא אתער, כלא יתערן על ידיה לעילא, וישתכחון ברכאן לעילא וחתתא.

רבי אבא אמר, Mai שנא דמשח משה לאהרן. אלא, בגין דאייה ברא מהו (ס"א אחיד בההוא) אחר מקורה דתהי. וכתיב (ישעה סג) מוליך לימי משה ורועל תפארתו. משה שמש כל איבון ז' ימי מלאין, לאשרה כלא עמיה דאהרן.

רבי חזקיה הוה יתיב קמי דרבי אלעזר, אמר ליה, כמה בהורין אתבריאו עד לא אברי עלמא. אמר ליה ז'.

וְאַלְיִן אִיבָּנוֹן: אָוֹר תּוֹרָה. אָוֹר גִּיהְנָם. אָוֹר גַּן עֲדֹן. אָוֹר כֶּסֶף הַכְּבוֹד. אָוֹר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אָוֹר תְּשׁוּבָה. אָוֹרוֹ שֶׁל מֶשִּׁיחַ. וְאַלְיִן אַתְּבָּרִיאוֹ עַד לֹא אַתְּבָּרִי עַלְמָא. ז' נְהֹרִין בּוֹצִינִין אַתְּאָחָדוֹ בֵּיהַ בְּאַהֲרֹן, וְהָוָא אַדְלִיק בּוֹצִינִין מְעַילָּא לְתַתָּא.

רְבִי אַלְעֹזֶר פָּתָח (קהלת ג) הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר וְהַכֶּל שֶׁב אֶל הַעֲפָר. הָא תְּגִיבֵּן, הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר, אֲפִילוּ גַּלְגָּל חַמָּה. מִן הַעֲפָר. הָהָוָא דְּשָׁרִיא תְּחוֹת כּוֹרִיסִי יִקְרָא קָדִישָׁא.

בְּסֶפֶר אַדְבִּי רְבִי יִיְסָא סְבָא, הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר, אֶתְר דְּכִנִּישׁ לְכָלָא, מַלְמָד, דְּנַפְקוּ שְׁבִילֵין לְהָאִי סְטָרָא וְלְהָאִי סְטָרָא, וְאַתְּבָּנָשׁוּ לְאַנְהָרָא, כְּעַפְרָא דָא דְּזַרְקֵין לָהּ לְכָל עַבְרָה. וְעַל דָּא הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר, וְהַכֶּל שֶׁב אֶל הַעֲפָר וְדָאי.

אַלְאָ מִן הַעֲפָר, אַדְבִּי מִקְדָּשָׁא קָדִישָׁא. וְהָאִי עַפְרָא מַעַפְרָא עַלְאָה, כַּמָּה דָאָתָ אָמֵר (איוב כח) וְעַפְרוֹת וְהָבֵל לוֹ. כַּמָּה דָאָשַׂתְכָה עַזְבָּדָא לְתַתָּא, הַכִּי נְמִי הָוָא לְעַילָּא כְּגֻונָּא דָא. וְאַזְקִימְנָא עַפְרָא, עַפְרָא דְּבִי מִקְדָּשָׁא. דַעַלְמָא דָא בָּהּ אַתְּבָּרִי. וְעַל דָא, אֲפִילוּ גַּלְגָּל חַמָּה. כַּמָּה דָאָתָ אָמֵר, אַלְהָ תַּולְדֹות הַשָּׁמִים וְהָאָרֶץ בְּהַבָּאָם, בָּהּ בְּרָאָם. וּבְגִינִּי בָּהּ, הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר. מִן עַפְרָא הָהָוָא דְּשָׁרִיא תְּחוֹת כּוֹרִיסִי יִקְרָא קָדִישָׁא.

כתיב (שיר השירים ד) **כלך יפה רעיתי ומום אין בה.** **כלך יפה רעיתי,** דא בנטש ישראאל. ומום אין בה, אלו סנהדרין דאיונן לךביל שבעין ותרין שמון. ע' נפש דנחתו עם יעקב, וקדשא בריך הוא על פלא. ועל דא אין בודקין מן הסנהדרין ולמעלה.

תבן, כתיב (שמות יט) ואתם תהיו לי מלכתי כהנים וגוי קדוש. מאן מלכתי כהנים. כמה דאת אמר, זאת משחת אהרן ומשחת בניו, דכד אתרבא נסשת ישראאל על ידא דכהני, בדין ATKARI על שמיהון, הדא הויא דכתיב מלכתי כהנים.

רבי שמעון אמר, תא חזוי, מלכות כהנים לא אקרי, אלא מלכתי, דאמליך לה כהני, ועבדו לה (גבירתא) גבורתא על פלא. אבל מלכות כהנים לא אקרי, דהא מן השמים אקרי מלכות, מלכות שמים ודי. והכא מלכתי, כמה דאת אמר דכהני אמלך לה, ומחבראן לה במלכאי, וכדין היא מלכתי, על כל גזוי מלכאי. מלכתי על כל זיני מלכאי. (ד"ה ל"ה נ"א) מלכתי בעלי ותחתי. **מלכתי על כל עולם.**

רבי יוסי אמר, כתיב (עמוס ט) ואגדתו על ארץ יסדה. ואגדתו: בד איזוג מלכא לךבלת, בכל איונן עטרין קדישין, בכנופיין חד, בדין ואגדתו כתיב.

רבי יצחק אמר, ואגדתו: כמה דעת אמר, (שמות יב) ולקחתם אגדת איזוב. מאין קא מיר. דכד מתחראן פחדא, ואתרבא מביבה, כדיין שלטה על כלא, ונחרא לעילא ותתא. וכלה בשעתה דכהנא פלח פולחנא, ואקריב קרבנא, ואקטר קטרת, ומכוון מלין לקרא כלא פחדא. כדיין כתיב, ואגדתו על ארץ ישדה. **רבי יוסי אמר,** בד גטל אהרן כלא בטליין עמיה, עד דאתברכא בנסת ישראל, ואתרבאן עלאי ותתאי. כדיין כתיב, (תהילים קלה) ברוך יי' מציון שכון ירושלם הלויה. (תהילים עב) וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן.

רבי אלעזר היה איזיל מקפטקייא לילד, והוא עמייה רבי ייסא ורבי חזקיה. פתח רבי אלעזר ואמר, (ישעה נא) ואשים דברי בפיק ובצל ידי כסיתיך וגוו. תנינן, כל בר בש דاشתדל במלי דאריותא, ושפוטיה מריחסן אוריותא, קידשא בריך הוא חפיא עלייה, ושכינתא פרשא עלייה גדרפהא, הדא הוא דכתיב ואשים דברי בפיק ובצל ידי כסיתיך. ולא עוד, אלא זה הוא מקיים עלמא, وكידשא בריך הוא חדי עמיה, פאלו זה הוא יומא בטע שמיא וארעא. הדא הוא דכתיב, (ישעה נא) לבטווע שמים וליסוד ארץ ולאמר לציון עמי אתה.

מִפְאָן אֹלֵפֶנָּא, דִּישְׁרָאֵל אַקְרָיוֹן בְּשֵׁמָא דְצִיּוֹן, דְכַתִּיב
וְלֹא מֵר לְצִיּוֹן עַמִּי אַתָּה, וְחַמִּינָא דְכַבָּסָת יִשְׂרָאֵל
אַקְרֵי בְּשֵׁמָא דְצִיּוֹן, דְכַתִּיב, (ישעה א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפָט תִּפְדַּח
וְשִׁבְיָה בְּצִדְקָה.

תו פָתָח וְאָמַר, (ישעה ח) צָור תַעֲזֵה חַתּוֹם תֹרָה בְלִמּוֹדִי.
צָור תַעֲזֵה. דָא סְהֻדוֹתָא דְדָוד, דְכַתִּיב, (תהלים קלב)
וְיעֲדֹתִי זוֹ אַלְמָדָם. צָור: הִיא קְשׁוּרָא, בְמַמְּאָן דְקָטָר
קְטוּרָא בָאָתָר חַד. חַתּוֹם תֹרָה בְלִמּוֹדִי. חַתּוֹם תֹרָה:
חַתִּימָה דָאָרְיִיתָא, וְכָל גְגִידָו וְרַבְבוֹ דְגַגִּיד מְלַעַילָא, בָאָן
(נ"א ב"ז) חַתִּימָה דִילִיה. בְלִמּוֹדִי. בָגִין דַתְמָן אַתְכַנֵּשׁ רַבּוֹ
וּמְשָׁחָא, בֵין תְּרֵין קִיּוּמִין, דַתְמָן שְׁרֵין, אָתָר כְּנִישׁוֹ דְכָל
רַבּוֹת וּמְשָׁחָה דְגַגִּיד מְלַעַילָא, לְאַשְׁדָאָה לִיה בְפּוֹמָא
דָאָמָה, וְלֹאָרְקָא לִיה בְהָאִי תַעֲזֵה. וּכְדִין אַתְקַשֵּׁר פָלָא
קְשָׁרָא חַד מְהִימָנָא.

תָא חֹזֵי, מָה בֵין אִינּוֹן דְמִשְׁתְּדָלִי בָאָרְיִיתָא, לְגַבִּיאִי
מְהִימָנִי. אִינּוֹן דְמִשְׁתְּדָלִי בָאָרְיִיתָא, עֲדִיפִי
מְפַבִּיאִי בְכָל זָמָנָא. מַאי טֻמָא. דְאִינּוֹן קִיּוּמִי בְדַרְגָא
עַלְאָה, יִתְיר מְפַבִּיאִי, אִינּוֹן דְמִשְׁתְּדָלִי בָאָרְיִיתָא קִיּוּמִי
לְעַילָא, בָאָתָרָא דְאַקְרֵי תֹרָה, (נ"א תפארת) דְהַוָא קִיּוּמָא
דְכָל מְהִימָנוֹתָא. וְגַבִּיאִי קִיּוּמִי לְתַתָּא, בָאָתָר דְאַקְרָיוֹן
בְצָח וְהֹד. וְעַל דָא (אַקְרָיוֹן), אִינּוֹן דְמִשְׁתְּדָלִי בָאָרְיִיתָא,

עד ימֵי מִבְּבִיאִי, וְעַלְאֵין מִבְּהֹן יִתְיר. דָּאֵילֵין קִיְמִין לְעַילָּא, וְאֵילֵין קִיְמִין לְתַתָּא. אִינּוֹן דָּאָמָרִי מַלְיָין בְּרוּחַ הַקָּדֵשׁ, קִיְמִי לְתַתָּא מִכְלָהָג. (ועל דא)

וְכַאֲין אִינּוֹן דְּמִשְׁתְּהָלֵי בָּאוּרִיתָא, דָּאִינּוֹן בְּדַרְגָּא עַלְאָה יִתְיר עַל כָּלָא. (ועל דא) מַאן דְּלָעֵי בָּאוּרִיתָא, לֹא אָצְטָרִיךְ לֹא לְקִרְבָּנִין, וְלֹא לְעַלְלוֹן. דָּהָא אוּרִיתָא עֲדֵיכָה מִכְלָא, וְקִשְׁוֹרָא דְּמִהִימְנוֹתָא דְּכָלָא. וְעַל דָּא בְּתִיב, (משל ג') דְּרָכֵיכָה דְּרָכֵיכִי נָעֵם וְכָל נְתִיבוֹתֵיכָה שָׁלוּם. וּכְתִיב, (תהלים קיט) שָׁלוּם רַב לְאוֹהֶבֶי תּוֹרַתְךָ וְאֵין לְמוֹ מִכְשָׁול.

עד דָּהָוּ אָזְלִי, אֲשֶׁר חַד גִּבְרָא דְּהֹהָה אַתִּי, וְג' עַנְפֵי הַדָּס בְּפִידִיה, קִרְבִּיבוּ גִּבְיה, אָמְרוּ לֵיה לְמָה לְךָ הָאִי. אָמַר לְרוֹוחָא אָוְבָּדָא. אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֵר שְׁפִיר קָאָמְרָת. אָבָל ג' אֵילֵין לְמָה. אָמַר לֵיה, חַד לְאַבְרָהָם. חַד לִיצָּחָק, וְחַד לִיעָקָב. וְקִשְׁרְגָּא לְהֹו כְּחַדָּא, וְאַרְחָנָא בְּהֹו. בְּגִין דְּכַתִּיב, (שיר השירים א) לְרִיחַ שְׁמַנְיִיךְ טֻבִּים שְׁמָן תּוֹרָק שְׁמָךְ. בְּגִין דְּבָהָאִי רִיחָא, אַתְקִיִּים חַוְלֵשָׁא דְּנַפְשָׁא, וּבְהִימְנוֹתָא דָא אַתְקִיִּמא, וְאַתְגִּידָו בְּרָכָאָן מַעַילָּא וְתַתָּא. אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֵר זֶה אַחֲרָה חַוְלְקִיהּוֹן (דף לה ע"ב) דִּישְׂרָאֵל בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דָאַתִּי.

תָּא חִזֵּי, לִית עַלְמָא (נ"א נְפָשָׁא) מַתְקִיִּמא, אַלְא עַל רִיחָא,

וּמְרִיחָא דָא אֲשֶׁת מַדְעָא רִיחָא אַחֲרָא. דָהָא בְשֻׁתָּא
דְבָפִיק שְׁבָתָא, (נִתְפְּרֵה הַחֲבִילָה) וּסְלָקָא נְפָשָׁא יְתִירָא,
וְאֲשֶׁת אֲרוֹן נְפָשָׁא וּרְוֹחָא מַתְפִּרְשָׁן עַצִּיבִין, אַתָּא רִיחָא
דָא, וּמַתְקִרְבָּן דָא בְּדָא וְחַדָּאן. וּעַל דָא, בְּעֵי רְוֹחָא בְּתַר
רְוֹחָא, לְקַבְּלָא רִיחָא, כִּיוֹן דְאַתְקָבֵל רִיחָא מַתְקִרְבָּן
כְּחַדָּא וְחַדָּאן. כִּי הָאֵי גִוְנָא רִיחָא דְקַוְרְבָּנָא, בְּרִיחָא (דָא)
מַתְקִרְבִּין כֹּלָא כְּחַדָּא, וּמַתְלַהְטָן בּוֹצִינִי וְחַדָּאן.

תָא חַזִי, תִּרְיִ בּוֹצִינִי, חַד לְעַיְלָא וְחַד לְתַתָּא, אֵי לְהִיט
בְּרִ נְשָׁה הָאֵי בּוֹצִינָא דְלַתָּתָא, וּכְבִּי לְה (ס"א לְהַהוּא
דְלַעַילָא), הַהְוָא תְּגַנָּא דְסָלִיך (נ"א מְבוֹצִינָא מִתְאָה), לְהִיט הַהְוָא
בּוֹצִינָא עַלְאָה. כִּד תְּגַנָּא דְקַרְבָּנִין, הָאֵי תְּגַנָּא דְסָלִיך,
לְהִיט בּוֹצִינִי עַלְאָי, וּמַתְלַהְטָן בְּחַד, וּמַתְקִרְבִּין כֹּלָהו
כְּחַדָּא, בְּרִיחָא דָא. וּבְגִין כֵּה, רִיחָ נִיחָח לִיְיָ, (אָשָׁה) וְהָא
אוֹקְמוֹה.

וּעַל דָא, רִיחָא דְקַרְבָּנָא, קִיּוֹמָא דְכָלָא, וּקִיּוֹמָא
דְעַלְמָא. וּקְרַבְנָא עַל יְדָא דְכָהָנָא, דְמַקְרֵב כֹּלָא.
וּבְגִין כֵּה, שְׁבָעָה יוֹמִי אֲשֶׁל מוֹתָא, אֲשֶׁת לִימֹו בַּיה, בְּגִין
דִּיתְבְּרָכוֹן כֹּלָהו בְּפּוֹלְחָנִיה, וּשְׁתַכְחוּ חַדְוָאָן וּבְרָפָאָן
לְעַיְלָא וְתַתָּא.

כְתִיב (ישעה בה) יי' אֱלֹהִי אַתָּה אֲרוֹמָמָך וְגֹו, הָאֵי קָרָא
אוֹקְמוֹה, יי' אֱלֹהִי אַתָּה. דְבָעֵי בְּרִ נְשָׁה לְאֹודָה

לְשֵׁמָא קָדִישָׁא, וְלִשְׁבָחָא לֵיהֶ עַל כֹּלֶא. וּמְאָן אֲתָר
שְׁבָחָא דִילִיה, כִּמָה דָאַוְקָמוּה. וְהַכָּא מַעֲמִיקָא דָכֹלֶא,
דְכַתִּיב בַּי עֲשִׂית פֶלֶא. פֶלֶא: כִּמָה דְכַתִּיב, (ישועה ט) וַיַּקְרָא
שְׁמוֹ פֶלֶא, וְהָא אַתְמָר. עֲצֹות מַרְחֹק, עֲצֹות: כִּמָה דָאַת
אָמָר, יוֹעֵץ. מַרְחֹק: דְכַתִּיב, (ירמיה לא) מַרְחֹק יי' נִרְאָה לֵי.
וְכַתִּיב, (משלוי לא) מַמְרָחָק תְבִיא לְחַמָּה.

אַמְוִינָה אָמָן, כִּמָה דָאַת אָמָר, (דברים לב) אֶל אַמְוִינָה וְאֵין
עוֹלָם. וְאוֹקְמוֹנָה אַמְוִינָה בְלִילָה, כִּמָה דָאַת אָמָר
(תהלים צב) וְאַמְוִינָתְך בְלִילָות. וְכַתִּיב (אייכה ג) חֲדָשִׁים לְבָקָרִים
רַבָּה אַמְוִינָתָך, וּזְמִינָן קָדוֹשָׁא בָרִיךְ הוּא לְדַבָּאת לֹזֶן
לִיְשָׂרֵאל מִחוּבֵיהָן, כִּמָה דְכַתִּיב, (יחזקאל לו) וּזְרֻקָתִי עַלְיכֶם
מִימָטָהָרִים וּטְהָרָתֶם מִכֶּל טָמֹאותֶיכֶם וּמִכֶּל גְּלוּלִיכֶם
אַטְהָר אַתָּכֶם.

ברוך יי' לעולם אמן ואמן

פרק שְׁמִינִי

(ויקרא ט) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְׁמִינִי וְגו'. רַبִי יְצָחָק פָתָח, (איוב לח)
בָּרוּן יְחִיד פְכָבֵי בָקָר וַיַּרְיעַו כָל בְנֵי אֱלֹהִים. וְכֹאֵין
אִיבּוֹן יִשְׂרָאֵל, דָקוֹדָשָׁא בָרִיךְ הוּא יְהִיב לֹזֶן אָוּרִיתָא
קָדִישָׁא, חֲדוֹתָא דָכֹלֶא, חֲדוֹתָא דָקוֹדָשָׁא בָרִיךְ הוּא,
וְאַטְיִילָתָא דִילִיה, דְכַתִּיב, (משלוי ח) וְאַהֲרָה שְׁעַשְׂועִים יוֹם